

Nieformalny szczyt dowódców NATO w Wilnie

Raz na dwadzieścia pięć lat

Po wizytach w Estonii i na Łotwie w naszym kraju przebywali członkowie Komitetu Wojskowego NATO z jego przewodniczącym generałem Haraldem Kujatem. Sojusz Północnoatlantycki, nie zważając na to, że Wielka Brytania nie przyśle w najbliższym czasie swych myśliwców na Litwę, obiecał, że wywiąże się ze swej misji patrolowania przestrzeni powietrznej naszego kraju.

Uzbrojeni broń automatyczną żołnierze na ulicach, a szczególnie przy mostach i wiaduktach oraz śmigłowce nad miastem byli najbardziej zauważalnymi elementami wizyty dowódców Komitetu Wojskowego NATO na Litwie. Jak zapewniali przedstawiciele litewskich służb specjalnych, Wilno na dwa dni stało się najpilniej strzeżonym miastem Unii Europejskiej. Aby zapewnić bezpieczeństwo najwyższej generalicji natowskiej, program ich wizyty był trzymany w tajemnicy również przed środkami masowego przekazu.

— Jestem w stu procentach pewny, że nie będzie przerwy, że będziemy kontynuowali naszą misję — mówił wczoraj o patrolowaniu przestrzeni powietrznej państw bałtyckich przewodniczący Komitetu Wojskowego NATO generał Harald Kujat. Obecnie funkcje tak zwanej "policji powietrznej" nad Litwą, Łotwą i Estonią pełnią myśliwce duńskiego lotnictwa wojskowego, jednak

Jak mówił wczoraj głównodowodzący wojska litewskiego generał Valdas Tutkus (od lewej) — "Członkowie Komitetu Wojskowego NATO wizytują każde państwo Sojuszu raz na 25 lat"

w końcu września ich misja dobiegnie końca. Duński kontyngent, stacjonujący w bazie lotniczej w Zokniai koło Szawel, mieli zastąpić Brytyjczycy, jednak jeszcze latem dowództwo brytyjskie oświadczyło, że swych samolotów i żołnierzy na Litwę nie przyśle. Podstawową przyczyną odmowy

Anglików jest zbyt krótki pas startowy dla ich samolotów na poradzieckim lotnisku wojskowym w Zokniai. W odróżnieniu od duńskich i belgijskich (patrolowały litewską przestrzeń przed Duńczykami) sił powietrznych, które są wyposażone w amerykańskie samoloty "F-16", brytyjskie lotnic-

two jest uzbrojone w "F3 Tornado" rodzimej produkcji. Wczoraj jednak przebywający na Litwie generałowie natowscy nie chcieli zdradzić tego, z jakich państw samoloty będą patrolowały litewską przestrzeń powietrzną w najbliższym czasie.

(Dokończenie na str. 2)

Wiec protestu przeciwko stołecznej władzy

Mer na cenzurowym

Na plac Konstytucji pod samorząd przybyła również grupa wilnian popierających działania gospodarza miasta
Fot. Marian Paluszkiewicz

Wczoraj obok gmachu samorządu stołecznego kilkudziesięciu członków organizacji społecznych przeprowadziło

wiecz, domagając się dymisji mera Wilna Artūrasa Zuokasa.

(Dokończenie na str. 3)

Agenci STT zarekwirowali dokumenty

„Kto kupił monitoring?”

Raimondas Šukys, kierownik tymczasowej komisji sejmowej, badającej potencjalne nadużycia i politykierstwo wśród funkcjonariuszy praworządności, wczoraj zrzekł się przewodniczenia na posiedzeniu komisji, gdyż sam stał się obiektem zainteresowania Służby Dochodzeń Specjalnych (SDS).

Šukys poinformował członków komisji, że SDS zainteresowała się, dlaczego na początku roku 2003 nabył on od spółki, zajmującej się badaniami medialnymi i monitoringiem reklamy „TNS Gallup” monitoring reklamowy kampanii wyborczej prezydenta Rolandasa Paksasa.

Šukys poinformował również, że został zaproszony do SBS na przesłuchanie i w związku z tym odmówił przewodniczenia na posiedzeniu, na które wczoraj zapro-

szone kierownictwo SDS. Szef „TNS Gallup” Gytis Juodpulis potwierdził, że w ub. tygodniu agenci Służby Dochodzeń Specjalnych zarekwirowali w spółce dokumenty finansowe za lata 2002-2003 i przesłuchali go.

„SDS interesowała się, kto z nas kupił monitoring reklamy, kim są nasi klienci, czy znam Šukysa, czy on nam zapłacił, jak zostało podane” — powiedział Juodpulis.

Stwierdził on, że Šukys nabył monitoring reklamy Paksasa w lutym 2003 r.

Po kampanii wyborczej powstały podejrzenia, że Paksas na reklamę wydał więcej środków, niż wskazał w swoim sprawozdaniu dla Głównej Komisji Wyborczej.

W kwietniu br. za złamanie Konstytucji Sejm w trybie oskarżenia usunął Paksasa z urzędu prezydenta.
BNS

W NUMERZE

Świat — 4

Półowa Polaków nie pracuje

Polska zajmuje ostatnie miejsce w UE pod względem zatrudnienia: pracę ma tylko 51,2 proc. zawodowo czynnej populacji — wynika z najnowszych danych Eurostatu unijnego urzędu statystycznego. Unijne statystyki straszą.

Praworządność — 5

Ocalał tylko silnik

W nocy na poniedziałek poważnie ucierpiał od ognia samochód Honda Civic, należący do Albertasa Sereiki, byłego kierownika olickiego wydziału Departamentu Bezpieczeństwa Państwowego (DBP).

Stolica — 6

Dziesięć dni jesiennego szaleństwa

Tradycyjna impreza, jedna z największych w stolicy, rokrocznie nabiera nowych barw, a jej organizatorzy mówią, że nie cały potencjał jeszcze został wykorzystany. Dni te noszą nazwę Stolicy, a to zobowiązuje.

Kultura — 8

Piłsudski już nie straszy!

Litewski Komitet UNESCO działał zawsze w oddali od dziedzictwa polskiego. Aż tu raptem wystawa poświęcona Bronisławowi Piłsudskiemu!

Sentencja

Czasem, aby znaleźć wspólny język, trzeba mieć tylko — nosa.

WIEŚLAW CZERMAK-NOWINA

Kalejdoskop aktualności

Policjanci proszą o zezwolenie na akcję głodową

Republikański Związek Zawodowy Systemu Spraw Wewnętrznych zwrócił się wczoraj do mera Wilna Artūrasa Zuokasa, prosząc o zezwolenie mu na zorganizowanie przed Sejmem akcji głodowej funkcjonariuszy.

Ma ona się odbywać od 5 października. W akcji głodowej wezmą udział funkcjonariusze służby wewnętrznej w mundurach służbowych i odzieży cywilnej, jak też przedstawiciele związków zawodowych policjantów z innych państw. Akcją głodową zamierza się zwrócić uwagę Sejmu i rządu na zwlekaniu z rozwiązaniem problemu indeksacji plac.

Prunskienė przedstawiła kandydatów na ministrów

Przedstawiciele uczestniczącego w wyborach do Sejmu Związku Partii Chłopskiej i Nowej Demokracji pod nazwą „Koalicji Kazimiry Prunskienė — liderów społeczeństwa” wczoraj zaprezentowali potencjalnych kandydatów na stanowiska premiera i ministrów.

„Przyszła koalicja zostanie sformowana z 2-3 partii. (...) W przypadku sukcesu będziemy musieli wytypować swych kandydatów na ministrów” — powiedziała na konferencji prasowej w Sejmie pretendująca do stanowiska premiera Kazimira Prunskienė. Stała ona na czele pierwszego rządu litewskiego po odrodzeniu niepodległości w 1990 r.

Smailytė nie trafi do Sejmu

Główna Komisja Wyborcza (GKW) wczoraj postanowiła odrzucić prośbę Litewskiego Związku Wolności o zarejestrowanie jako kandydatki na posła Renaty Smailytė, biznesmenki, uwikłanej w skandal wokół Urzędu Prezydenta.

Jak powiedział członek GKW Deivis Valiulis, komisja tę prośbę odrzuciła z powodu tego, że wpłynęła z opóźnieniem i nie zostały złożone niezbędne dokumenty. Wcześniej GKW postanowiła nie rejestrować Smailytė jako kandydatki startującej samodzielnie, ponieważ nie zbierała ona potrzebnej ilości podpisów wyborców.

„Cała prawda” o impeachmentcie

Współpracownik usuniętego prezydenta Rolandasa Paksasa Edmundas Ganusauskas wczoraj zaprezentował swoją książkę „Cel nr 1” („Taikinys Nr. 1”), w której przedstawił osobiste zdanie na temat skandalu wokół prezydenta oraz trzynastu miesięcy pracy w Urzędzie Prezydenta.

Ganusauskas, który był doradcą prezydenta, powiedział, że przystępując do pracy w Urzędzie Prezydenta, myślał o napisaniu książki po zakończeniu kadencji Paksasa, ale nie spodziewał się, że „tak szybko trzeba będzie przystąpić do pisania”. Jak twierdzi autor, jego książka jest „swego rodzaju przeciwwagą dla tego dużego potoku niesprawiedliwości nie tylko w procesie impeachmentu, ale również w ciągu całych 13 miesięcy, który płynął naszym z rogu obfitości”. Licząca 300 stron książka ukazała się w nakładzie 3 tys. egzemplarzy i wydana została przez oficynę Akademii Nauk. Jak twierdzi Ganusauskas, książka wydana została za pieniądze jego własne oraz przyjaciół.

Mennica Litewska produkuje ordery dla Łotwy

Mennica Litewska przystąpiła do produkcji orderów państwowych Łotwy. Po raz pierwszy wykonuje ona takie odznaczenia dla innego państwa.

Szef Łotewskiej Inspekcji Nadzoru Zakupów Publicznych Peters Sprangulis powiedział, że o wyborze zdecydowały doświadczenie Mennicy Litewskiej w zakresie odtwarzania przedwojennych odznaczeń litewskich, możliwości techniczne oraz obietnica szybkiego wykonania zamówienia.

Jak poinformował Sprangulis, w Mennicy Litewskiej zamówiono 250 orderów, a wartość zamówienia jest szacowana na 50 tys. latów (261 tys. Lt).

„Anykščiu vynas” może zrezygnować z jabłeczniaka

Należące do tych samych akcjonariuszy dwie największe litewskie spółki produkcji wina „Alita” i „Anykščiu vynas” rozważają możliwość zrezygnowania w tym roku z przetwórstwa jabłek oraz wykorzystania do produkcji cydru i wina koncentratu importowanego z Zachodu.

BNS

KURIER
WILEŃSKIAdres redakcji
Birbinių g. 4a, 02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika, tel./fax 260 84 44

ISSN 1392-0405

Redaktor naczelny — Aleksander Borowik (tel. 260 84 44, e-mail: redaktor@kurierwileński.lt).

Dziennikarze: Krystyna Adamowicz — zast. red. nac. (tel. 260 84 46, e-mail: news@kurierwileński.lt), Helena Gładkowska, Jan Sienkiewicz, Irena Mikulewicz (biznes@kurierwileński.lt), Robert Mickiewicz (prawo@kurierwileński.lt), Walenty Dunowski (sport@kurierwileński.lt), Marian Paluszkiwicz — fotoreporter

Współpracownicy: Danuta Kamilewicz, Małgorzata Kozicz, Jadwiga Podmostko — korespondent na rej. wileński, Andrzej Pukszo, Piotr Ryngiewicz — korespondent na rej. solesnicki, Alina Sobolewska — korespondent na rej. trocki, Stanisław Tarasiewicz, Julitta Tryk

Sekretariat: Wanda Zajączkowska, Zygmunt Żdanowicz — sekretarze odpowiedzialni (tel. 260 84 47, e-mail: sekret@kurierwileński.lt), Marian Sipowicz — zastępca sekretarza odpowiedzialnych, Walerian Butkiewicz, Roman Ostouch, Lucja Stankevičiūtė — łamanie komputerowe, Walentyna Mažul, Halina Taukin — skład komputerowy, Barbara Mintautienė — tłumacz, Bronisława Michajłowska, Edyta Szafkowska — korekta

Zbigniew Markowicz — promocja (tel. 260 84 44), Dariusz Guszczka — reklama (tel. 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwileński.lt), Weronika Wojsznis — kolportaż-prenumerata (tel. 260 84 44, e-mail: kolport@kurierwileński.lt).

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżone do opinii redakcji.

Sekretarz odpowiedzialny wydania Wanda Zajączkowska

Wydawca VŠĮ „Vilnijos žodis”. Dyrektor spółki Roman Baranowski (tel. 260 84 44). Druk UAB „KLION”
Wsparcie finansowe — Senat RP i Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Konserwatyści proponują — zachęcać do życia rodzinnego i przyrostu naturalnego —

Ślubować i rodzić

Opozycyjny Związek Ojczyzny (ZO) w swoim programie wyborczym proponuje, aby z pomocą przywilejów finansowych zachęcać do życia małżeńskiego i przyrostu naturalnego, a także stworzyć strategię ochrony przed wpływami Rosji.

„Sama tylko zachęta słowna do rodzenia dzieci niczego nie zmieni. Państwo powinno pomyśleć o konkretnych krokach. Niezbędny jest cały zespół środków, który by przekonał młode rodziny do życia w małżeństwie oraz wychowania więcej niż jednego dziecka, aby zapewnić przetrwanie narodu” — powiedział wczoraj na konferencji prasowej w Sejmie lider ZO Andrius Kubilius, przedstawiając program wyborczy.

W programie wyborczym do Sejmu ZO akcentuje znaczenie mocnej rodziny i proponuje zwiększenie zasiłku macierzyńskiego (ojcowskiego) dla rodzin wychowujących więcej niż jedno dziecko, zwolnienie członków rodziny od podatku dochodowego od ludności w roku, gdy ich dzieci ukończą 18 lat, udzielanie pierwszeństwa w uzyskaniu ulgowego kredytu dla rodzin wychowujących więcej niż dwoje dzieci, prawo pierwszeństwa do służby państwowej dla matek wychowujących co najmniej dwoje dzieci, zwiększenie nie opodatkowanego minimum z 290 do 350 Lt dla osób, żyjących w związku małżeńskim.

Kubilius nie sądzi, że te środki godziłyby w konstytucyjną zasadę równouprawnienia.

Program akcentuje również znaczenie wspólnot terytorialnych szkoły, Kościoła. Proponuje, aby w trybie ustawowym wspólnie terytorialnej przelewać 2 proc. podatku dochodowego mieszkańców tej wspólnoty, zwiększyć finansowanie wspólnot religijnych, przekazać im jak największą funkcję w sferze opieki społecznej. Konserwatyści proponują wprowadzenie w szkołach ogólnokształcących obowiązkowych lekcji wychowania w duchu wartości rodzinnych, obywatelstwa, życia we wspólnocie, tożsamości narodowej. Kubilius zaznaczył, że program konserwatystów różni się od programów innych partii tym, iż pierwszeństwo w nim oddaje się nie problemom ekonomicznym, lecz społecznym.

BNS

Nieformalny szczyt dowódców NATO w Wilnie

Raz na dwadzieścia pięć lat

(Dokończenie ze str. 1)

Litewska przestrzeń powietrzna jest patrolowana przez samoloty NATO od 29 marca, czyli pierwszego dnia naszego członkostwa w tym Sojuszu.

Jeszcze podczas planowania misji „policji powietrznej” nad republikami bałtyckimi, rozważano możliwość, że nieba nad Litwą będą również pilnowały samoloty polskiego lotnictwa wojskowego. Jednak, jak twierdzi się nieoficjalnie, polskie samoloty nad Litwą pojawią się dopiero wtedy, gdy lotnictwo polskie zostanie wyposażone w amerykańskie „F-16”.

W niedzielę i poniedziałek na Litwie przebywało około 60 funkcjonariuszy Sojuszu Północnoatlantyckiego. Jak mówił wczoraj głównodowodzący wojska

litewskiego generał Valdas Tutkus — „Członkowie Komitetu Wojskowego NATO wizytują każde państwo Sojuszu raz na 25 lat”. Generałowie wysoko ocenili poziom wyszkolenia żołnierzy litewskich.

Komitet Wojskowy NATO pełni funkcje najwyższego dowództwa Sojuszu Północnoatlantyckiego. Litwę reprezentuje w tej instytucji pułkownik Edvardas Mažeika.

Robert Mickiewicz

Komentarz

Litwa jest pełnoprawnym członkiem Paktu Północnoatlantyckiego i obecna wizyta jest tego dobitnym dowodem. Jeśli chodzi o nasze bezpieczeństwo w aspekcie militarnym, na pewno możemy być spokojniejsi niż przed kilku laty. Z innej strony jest to fakt podnoszący prestiż kraju i jego wiarygodność, co w ostatecznym rachunku owocuje wzrostem inwestycji oraz dochodów mieszkańców.

Nie wiem jednak, czy możemy być spokojni, jeśli pomyślimy o bezpieczeństwie naszego kraju i nas, jego mieszkańców, w szerokim tego słowa znaczeniu. Obecne starcie z terroryzmem granic nie uznaje, na co dowodów jest więcej niż trzeba. Dobrze by jednak było, aby rozstrzygnięcie kwestii naszego bezpieczeństwa nie ograniczało się wyłącznie uczestnictwem w NATO, jest to bowiem struktura dostosowana raczej do minionej wojny, a nie do przyszłej.

Artur Płocko

Informacja o życiu, pracy i wypoczynku w UE

Nowy portal „Dialogas su piliečiais”

Interesujący się życiem, pracą, wypoczynkiem i nauką w krajach Unii Europejskiej wszystkie odpowiedzi na pytania po litewsku znajdują w nowym portalu Komisji Europejskiej „Dialogas su piliečiais” („Dialog z obywatelami”).

<http://europa.eu.int/citizensrights/> w dwudziestu oficjalnych językach UE podaje dokładną informację na temat korzystania ze swych praw na rynku unijnym.

Portal zawiera informacje z dziedziny prawa UE i przeszło 1300 przeznaczonych do druku ulotek z radami praktycznymi w różnych językach. Jeśli użytkownik nie znajdzie niezbędnej informacji lub w razie niejasności w którymś z aspektów polityki UE, może zatelefonować lub wysłać pytanie pocztą elektroniczną do innych podanych w portalu służb konsultacyjnych lub dotyczących rozwiązania problemów. W ten sposób można otrzymać pomoc osobistą w dowolnym z 20 języków.

Użytkownicy w portalu wybierają sektor, np. zatrudnienie, ochronę użytkowników lub naukę w innym państwie UE, a następnie specjalny temat, jak np. „jak znaleźć pracę”, „otwarcie konta bankowego” czy „wyższe studia” oraz interesujący ich kraj.

W „Dialogas z obywatelami” można znaleźć odpowiedzi na konkretne pytania. Np. litewskie przedsiębiorstwo na 10 miesięcy skierowuje swego pracownika do pracy w Hiszpanii Południowej. Powinien on wiedzieć, co powinien załatwić dla siebie i rodziny, aby otrzymać zezwolenie na zamieszkanie w tym kraju, jeśli jest to ko-

nieczne. Gdzie ma się zwracać? Czy w Hiszpanii będzie musiał płacić składki ubezpieczenia społecznego, skoro będzie tam pracował tymczasowo? Co jest potrzebne, aby w Hiszpanii mógł korzystać z prawa opieki lekarskiej? Czy się uwzględni staż pracy w Hiszpanii podczas obliczania wysokości jego emerytury? Czy w Hiszpanii będzie mógł uczestniczyć w wyborach do Parlamentu Europejskiego?

W celu otrzymania szerszej informacji dotyczącej rozwiązania powstałych problemów należy się zwracać do Służby Konsultowania Obywateli.

BNS

Oddział ZPL miasta Visaginas uprzejmie zaprasza polskie zespoły do wzięcia udziału w V Festynie Kultury Polskiej, który odbędzie się 25 września bieżącego roku w m. Visaginas. Zgłoszenia prosimy składać do 15 września telefonicznie pod nr.: 8 687 93310, 8 610 65855, 8 386 72566 (wiezorami i w dni wolne od pracy). E-mail: zigfrid.binkevic@vrm.lt

Wiec protestu przeciwko stołecznej władzy

Mer na cenzurowym

(Dokończenie ze str. 1)

Protestujący narzekali na kwitnącą w mieście korupcję, samowolę samorządowych urzędników, brak troski o zwykłych mieszkańców miasta. Na plac Konstytucji pod samorząd przybyła również grupa wilanian popierających działania gospodarza miasta.

— W latach ostatnich w Wilnie zgromadziło się mnóstwo nie rozwiązanych problemów: zwrot ziemi, niszczenie autentyczności Starówki, brak porządku na bazarach, zamykanie miejskich łaźni, a także wiele innych spraw, wymagających pilnej interwencji. Już w ciągu czterech miesięcy zwracaliśmy się do niego z prośbą o rozwiązanie tych problemów. W odpowiedzi otrzymywaliśmy od mera tylko listy ze słowami — "nie czeplajcie się mnie". W tej sytuacji uważamy, że Artūras Zuokas nie ma moralnego prawa, aby pełnić obowiązki mera — powiedział "Kurierowi" przed rozpoczęciem wiecu Vytas Grigalonis, członek Stowarzyszenia Drobnych Przedsiębiorców, jeden z organizatorów wiecu, skierowanego przeciwko merowi.

Zdaniem uczestników wiecu, mer doskonale zna wileńskie bolączki, ale nie chce ich rozwiązywać, ponieważ, jak twierdzą, broni raczej interesów kilku dużych firm, a nie zwykłych mieszkańców.

Jednak, oprócz narzekań na miejskie bolączki, na wiecu przed wyborami parlamentarnymi nie obeszło się bez "wielkiej polityki". Działacz Związku Narodowców Marius Kundratas, który wzywał zebranych na placu drobnych przedsiębiorców i emerytów do budowania społeczeństwa obywatelskiego, mówił o podstawach liberalizmu, które, jego zdaniem, zdradził lider liberalnych centrystów, mer Wilna Artūras Zuokas. Jednak, gwoli ścisłości, narodowiec musiał też uznać pozytywne cechy charakteru wileńskiego mera: "To człowiek energiczny, charyzmatyczny". Jednak mówca natychmiast "poprawił się" i powiedział, że Zuokas ma na swym koncie szereg kontrowersyjnych decyzji, jak np. pomysł budowy pól golfowych w dzielnicy Pilaitė, czy oszczędzenie wileńskiej Starówki budową nie pasujących

"A. Zuokas kupił hotel mera" — uważają jego przeciwnicy

Fot. Marian Paluszkiwicz

do niej nowych gmachów. Następnie Kundratas wezwał zebranych do zmiany całej obecnej demokracji oligarchicznej.

Jeszcze więcej uwagi "wielkiej polityce" poświęciła kandydująca do Sejmu Marija Aušrinė Pavilionienė. Próbuje się w tej wielkiej litewskiej polityce małżonka deputowanego do Parlamentu Europejskiego Rolandas Pavilionisa, mówiąc o obecnym merze Wilna, zastanawiała się, czy Artūras Zuokas przypadkiem nie jest agentem radzieckim albo rosyjskim.

Jednak nie wszyscy przybyli wczoraj na wiec przed samorządem podzielali poglądy jego organizatorów.

— Chcemy poprzeć naszego

mera Artūrasa Zuokasa, zaczęte przez niego prace w Wilnie. Gadać można dużo, ale, moim zdaniem, o wiele ważniejsze jest robienie konkretnej roboty. I chcą tego czy nie organizatorzy wiecu, Zuokas bardzo dużo zrobił dla rozwoju miasta. A ci tylko gadają i gadają. Od takiej gadaniny przecież nie będzie żadnego pożytku. Oczywiście, że i mer popełnia błędy, nie wszystko mu udaje się, ale proszę mi pokazać, kto z obecnych tu na placu nie popełnia błędów. Nie trzeba człowiekowi przeszkadzać w pracy. Zobaczcie, jakie piękne jest nasze Wilno, — bronił mera w rozmowie z "Kurierem" Władimir Tatuszyn, pracujący na Rynku Kalwaryjskim.

Robert Mickiewicz

APEL

Niedawna tragedia w Biesłanie (Północna Osetia) poruszyła nie tylko Rosję, lecz także cały świat, w tym Litwę. Możemy mieć różne zdania w kwestii czeczeńskiej, możemy mieć różne poglądy polityczne, ekonomiczne lub społeczne, możemy należeć do różnych wyznań religijnych lub nie wyznawać żadnej religii, jednak gdy uzbrojeni w karabiny maszynowe i materiały wybuchowe ludzie chowają się za plecami „żywych tarcz”, gdy strzelają do dzieci, ich nauczycieli i rodziców — nie możemy pozostać obojętni! Dlatego, jako inicjatorzy i organizatorzy Wileńskiej Karnawałowej Akcji Charytatywnej „Darujmy uśmiechy”, której celem jest niesienie pomocy osobom potrzebującym na Wileńszczyźnie, uważamy, iż mamy nie tylko moralne prawo, lecz także moralny obowiązek ogłosić:

Wileńską Akcję Charytatywną „Biesłan 2004”

Apelujemy do szkół, uczniów, nauczycieli, rodziców, wszystkich ludzi dobrej woli na Wileńszczyźnie o wyrażenie solidarności z ofiarami tragedii w Biesłanie. Apelujemy o pomoc finansową dla dzieci i dorosłych pokrzywdzonych w krwawych zajściach 3 września 2004 roku w Północnej Osetii. Apelujemy o organizację kwest (zbiórek pieniędzy) na rzecz ofiar w Biesłanie w Waszych instytucjach, w Waszych miejscowościach, parafiach, osiedlach, wsiach i miasteczkach, ale przede wszystkim w szkołach polskich, które zawsze były i nadal są podstawowymi ośrodkami aktywności społecznej naszej społeczności polskiej na Litwie. Pokażmy światu, iż Wileńszczyzna — to nadal ziemia ludzi otwartych na potrzeby innych. Nie ma nie naszych dzieci, są tylko dzieci, którym powiedz sobie mniej. Dziś dzieci z Biesłanu potrzebują naszej pomocy!

Komitet Społeczny Wileńskiej Karnawałowej Akcji Charytatywnej „Darujmy uśmiechy”
Andrzej Łakis, Krystyna Łakis, Zofia Matarewicz, Aleksander Radczenko, Antoni Radczenko, Stanisław Tarasiewicz, Zdzisław Tryk

Orkiestra symfoniczna rozpoczyna nowy sezon

„Akasz gra na sarodzie”

Litewska Państwowa Orkiestra Symfoniczna (LPOS) nowy sezon zainauguruje tematem śmierci. Pierwszy koncert orkiestry w tym sezonie odbędzie się 24 września w Wileńskim Pałacu Kongresowym.

Jak głosi komunikat prasowy LPOS, orkiestra wykona poemat symfoniczny Siergieja Rachmaninowa „Wyspa umarłych”, kantatę „Dzwony” oraz „Pieśni i tańce śmierci” Modesta Musorgskiego.

„Temat śmierci w sztuce może zachwycać i wzruszać, podobnie jak utwory geniuszy, poświęcone miłości” — powiedział kierownik artystyczny i główny dyrygent orkiestry Gintaras Rinkevičius.

Największą gwiazdą tego koncertu będzie śpiewak pochodzenia rosyjskiego Siergiej Leiferkus, którego głos uznany został za jeden z najpiękniejszych barytonów świata. Na Litwie wystąpi on po raz pierwszy.

Leiferkus stale występuje w najsłynniejszych salach koncertowych świata i teatrach operowych. Nagrania pieśni Musorgskiego w jego wykonaniu wyróżnione zostały nagrodą „Grammy”.

Razem ze światową gwiazdą wystąpią młodzi utalentowani wykonawcy: Joana Gedmintaitė (sopran) i Ukrainiec Marian Tałaba (tenor). W koncercie weźmie też udział cieszący się międzynarodowym uznaniem Kowieński Chór

Państwowy. Dyrygować będzie Gintaras Rinkevičius.

Powiedział on, że miłośników orkiestry na koncertach pierwszego półroczu nowego sezonu czeka też sporo innych miłych niespodzianek: niezwykle empoi wykonawców, ciekawy repertuar, debiuty.

10 grudnia na melomanów czeka niespodziewany występ znanego wiolonczelisty z Niemiec Davida Geringa — będzie on solistą i dyrygentem. I chociaż Gering zaczął dyrygować 10 lat temu, rzadko się zdarza widzieć na Litwie znanego wiolonczelistę z batutą w ręku.

W Pałacu Kongresowym w tym sezonie będzie rozbrzmiewała muzyka północnohinduska. 16 października na koncercie muzyki kameralnej „Akasz gra na sarodzie” będzie można usłyszeć znanego mistrza sarodu (tradycyjny hinduski instrument dęty) Siergieja Ancupowa Akasza.

W Pałacu Kongresowym zostaną też zrealizowane tradycyjne projekty muzyczne Państwowej Orkiestry Symfonicznej, kontynuujące 15-letnie tradycje. Jednym z nich będzie noworoczny koncert orkiestry, na którym najpiękniejsze arie operowe, pieśni neapolitańskie wykonają Violeta Urmanavičiūtė-Urmana i Alfredo Nigro.

BNS

Jubileusz bez unikalnego berła rektorskiego

Rzadkie, unikalne i cenne

Uniwersytet Wileński (UW), obchodzący 425 rocznicę założenia, wita jubileusz bez unikalnego insygnium — berła rektorskiego, które już od blisko dwóch stuleci jest przechowywane w podziemiach największego rosyjskiego muzeum — Ermitażu.

Rektorskie berło — symbol godności, władzy i autonomii uniwersytetu — w źródłach pisanych jest wspomniane od początku XVII wieku. Na początku XIX w., po zamknięciu Uniwersytetu Wileńskiego przez władze carskie berło, jak i inne wartości historyczne, zostało wywiezione do Rosji i dotychczas przechowywane jest w Sankt Petersburgu, w Ermitażu.

Jak poinformował dziekan wydziału historycznego Uniwersytetu Wileńskiego prof. Zenonas Butkus, po pierwszej wojnie światowej Litwa, gdy stała się niepodległa, pró-

bowała odzyskać od Rosji berło rektorskie, Metrykę Litewską oraz inne wartości kulturalne, ale bez skutku.

Jak powiedział Butkus, Rosja obiecała zwrócić berło, jeśli tylko zostanie odnalezione, ale stało się tak, że Rosja „nie znalazła” go.

„Istnieją jednak niezbita dowody w archiwach rosyjskich, z korespondencji dyplomatycznej wynika, że to berło znajduje się w Ermitażu. W 1926 r. kierownictwo sowieckie poinformowało swego posła na Litwie, że berło znaleziono, ale kazano na razie nie mówić o tym Litwinom” — mówi Butkus.

„Posiada ono tak wielkie znaczenie, jest rzadkie, unikalne i cenne, że jego utrata wyrządziłaby wielką szkodę całej wartości naukowej kolekcji Ermitażu” — powiedziane jest we wnioskach, których kopie posiadają historycy litewscy.

BNS

Czcigodnemu Dziekanowi
Józefowi Aszkiełowiczowi

w Dniu Urodzin składamy

najserdeczniejsze życzenia:

nieustającej mocy Bożej,

pocieszenia w trudnych chwilach,

cierpliwości w znoszeniu udręk tego świata

oraz nieustającego zapалу

na obranej drodze Służby Bogu i ludziom

Wdzięczni i pamiętający wierni parafii turgielskiej

Polska

Sprawa wpuszczenia
Czecenów

Sprawa wpuszczenia do Polski z Białorusi Czecenów to nie problem dyplomacji, ale ściśle techniczna kwestia między Strażą Graniczną a ubiegającymi się o wjazd Czeczenami — powiedział wczoraj rzecznik MSZ Bogusław Majewski.

Według niego, nie ma mowy o jakich specjalnych procedurach czy instrukcjach dla Straży Granicznej w sprawie obywateli Rosji narodowości czeczeńskiej, którzy chcą przekroczyć polską granicę. Jak podała w niedzielę rosyjska agencja Interfax, polska straż graniczna w Brześciu nie wpuściła w sobotę do Polski grupy ponad stu Czecenów. Według Interfazu, w niedzielę polska straż graniczna ponownie zawróciła na stronę białoruską kilkudziesięcioro Czecenów.

Ksiądz Jankowski nie
ustępuje

— Błagam was, zmobilizujcie się do walki z Judeo! — apelował w niedzielę w homilii ks. Jankowski. Jego zwolennicy zmobilizowali się i wybrali hasła, pod którymi będą bronić prałata.

„Rzeczpospolita” doniosła, że arcybiskup wysłał już do księdza list z żądaniem ustąpienia. Powód: demoralizacja nastoletnich ministrantów na plebanii. Przypomnijmy: w lipcu matka byłego ministranta powiedziała w gdańskiej prokuraturze, że proboszcz św. Brygidy dawał synowi i innym nastolatkom duże kwoty pieniędzy, za które ci kupowali alkohol i narkotyki. Ministranci nocowali na plebanii, zwyczajem było tam całowanie chłopców przez księdza w usta. Ministrant to potwierdził. Właśnie z tych powodów arcybiskup Gocłowski postanowił odesłać prałata na emeryturę. Procedura dymisji ks. Jankowskiego formalnie się jeszcze nie rozpoczęła — metropolita gdański wciąż namawia księdza, by ten sam podał się do dymisji.

Połowa Polaków nie
pracuje

Polska zajmuje ostatnie miejsce w UE pod względem zatrudnienia: pracę ma tylko 51,2 proc. zawodowo czynnej populacji — wynika z najnowszych danych Eurostatu unijnego urzędu statystycznego. Unijne statystyki straszą.

Najlepsza sytuacja na rynku pracy jest w Europie Północnej. W Danii pracuje aż 75,1 proc. populacji, w Holandii (73,5 proc.), Szwecji (72,9 proc.), a w Wielkiej Brytanii (71,8 proc.). Średnia dla Unii to 63 proc. Część miejsc pracy w państwach skandynawskich istnieje dzięki dotacjom rządowym. We wszystkich państwach UE łącznie zatrudnionych jest 192,8 mln osób. Bezrobotnych Eurostat doliczył się 19,1 milionów. Polska jest jedynym krajem w Unii, gdzie (nie uwzględniając prac dorywczych i pół- lub ćwierćetatów) pracujących jest mniej niż osób zawodowo nieaktywnych: 13,6 mln „aktywnych” wobec 14 mln osób „nieaktywnych”.

Prezydent Putin zapowiada przebudowę państwa

Jeszcze większa centralizacja Rosji

Rosyjski prezydent Władimir Putin zapowiedział wczoraj na rozszerzonym posiedzeniu rządu cały pakiet zmian, które mają radykalnie przebudować rosyjski system władzy państwowej.

„Władza państwowa powinna być nie tylko dostosowana do pracy w sytuacjach kryzysowych. Niezbędna jest kardynalna rewizja mechanizmów jej pracy w celu niedopuszczenia do pojawienia się kryzysów” — powiedział Putin w jednym z pierwszych wystąpień po tragedii z zakładnikami w Bieslanie w Osetii Północnej.

Pierwszą zapowiedzią Putina jest jeszcze większa centralizacja

kraju, dziś będącej Federacją składającą się z 89 podmiotów federalnych mających wybieranych przywódców-gubernatorów lub prezydentów.

Zdaniem Putina, liderzy podmiotów nie powinni być wybierani w wyborach bezpośrednich, lecz proponowani przez prezydenta kraju i zatwierdzani przez miejscowe parlamenty. „Jedność kraju to główny warunek, od którego zależy przeciwdziałanie terroryzmowi” — skłonił Putin.

Przywódca Rosji ogłosił przy tym, że w walce z terroryzmem należy sięgać po wszelkie metody, w tym również zabijanie domniemych terrorystów poza granicami Rosji. Putin zapowiedział powołanie specjalnej struktury zajmującej się przeciwdziałaniem terroryzmowi i likwidacją jego sprawców.

„Terrorystów powinni być likwidowani w swoich kryjówkach, a jeśli tego wymaga sytuacja — należy ich dopadać także za granicą” — powiedział Putin, dołączając się do deklaracji szefa Sztabu Generalnego, generała Jurija Bałujewskiego i ministra obrony Siergieja Iwanowa o uderzeniach w bazy terrorystów poza granicami Rosji.

Państwo rosyjskie nie przyznawało się do tej pory do zabijania swoich wrogów poza granicami, także wówczas, gdy w tym roku dwaj rosyjscy agenci zostali skazani przez sąd w Katarze na dożywocie za zamordowanie byłego prezydenta Czeczenii Zelimchana Jandarbijewa.

Prezydent zapowiedział także wprowadzenie całkowicie proporcjonalnej ordynacji wyborczej w głosowaniu do parlamentu. Dotychczas skład 450-osobowej Dumy Państwowej obsadzano w 50 proc. w głosowaniu na listy partyjne, zaś w pozostałych 50 proc. w 225 jednomandatowych okręgach wyborczych. „W najbliższym czasie wniosę pod obrady Dumy

Opozycyjni politycy i analitycy krytykują plany prezydenta Rosji Władimira Putina, który zapowiada zniesienie bezpośrednich wyborów gubernatorów i wprowadzenie ordynacji proporcjonalnej w wyborach do parlamentu. „Przyszła Duma Państwowa będzie składać się z marionetkowych partii politycznych i nie będzie się cieszyć żadnym autorytetem w regionach. Nowa inicjatywa wzmacnia władzę Kremla, ale państwo jako takie osłabia. Prezydent nie może takich rzeczy nie rozumieć” — powiedział w radiu „Echo Moskwy” liberalny deputowany Władimir Ryzkow. Lider komunistów Giennadij Ziuganow dostałby się tak czy inaczej do parlamentu, jednak — jego zdaniem — inicjując reformy Putin stara się jedynie odwrócić uwagę opinii publicznej od poszukiwania winnych za niedawną tragedię w Bieslanie i śmierć co najmniej 335 osób zabitych tam w trakcie ataku terrorystycznego i próby odbijania zakładników.

Irak: Trzej polscy żołnierze zginęli w Iraku

Zarkawi uderzył ponownie

Trzej polscy żołnierze zginęli, a trzej zostali ranni w niedzielę w Iraku w ataku na patrol saper-ski koło miejscowości Maszru, około 30 km na północny wschód od Obozu Babilon.

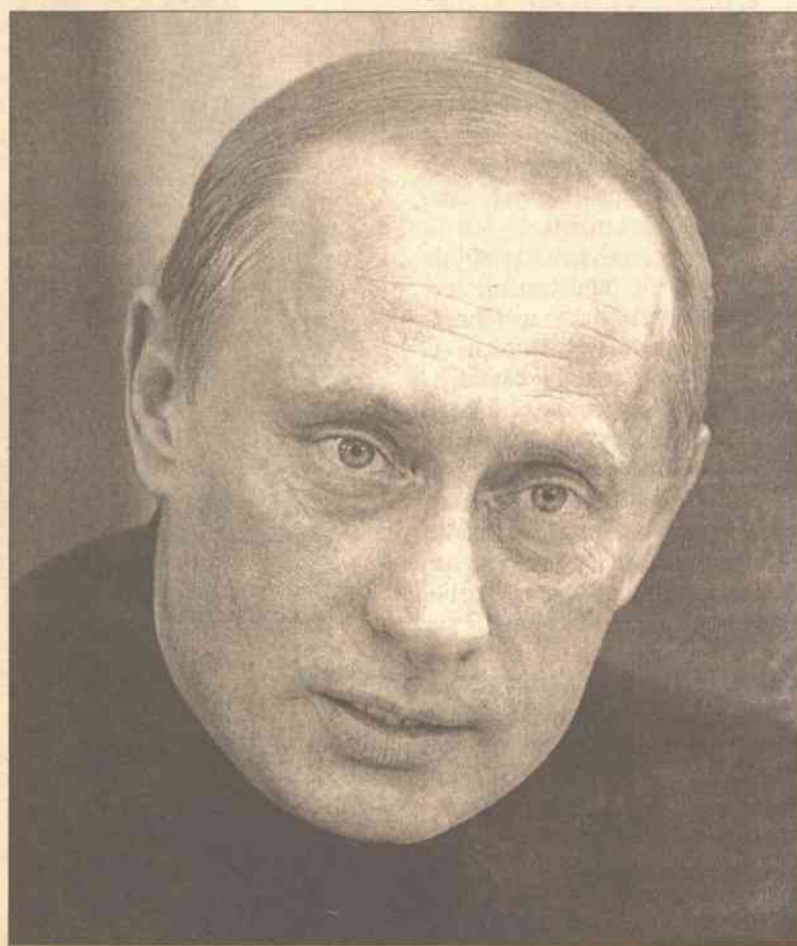
Liczba polskich ofiar śmiertelnych w Iraku zwiększyła się do siedemnastu. Trzynastu z nich było żołnierzami. Polscy saperzy zostali zaatakowani podczas powrotu z akcji rozbrajania ładunku wybuchowego umieszczonego przy drodze niedaleko Maszru. Żołnierze stacjonowali na co dzień w Bazie Charlie w Hilli.

Dowódca dywizji gen. Andrzej Ekiert poinformował w Obozie Babilon, że za zamach na Polaków odpowiedzialna jest grupa jordańskiego terrorysty Abu Musaba al-Zarkawiego: „Zarkawi ogłosił, że był to centralnie przygotowany atak. Podał liczbę zorganizowa-

nych zasadzek”.

Trzej ranni żołnierze zostali przewiezieni do szpitala polowego w Bazie Lima w Karbali. Ich życiu nie zagraża niebezpieczeństwo. Gen. Ekiert wyjaśnił, że jeden żołnierz został raniony w kolano, drugi w lewe ramię, a trzeci ma drobne rany na całym ciele od odłamków. Polski dowódca dodał, że zasadzkę przygotowano korzystając z osłony gaju daktylowego.

„Patrol był ochraniający przez żołnierzy irackiej Gwardii Narodowej, którzy po 25 minutach niestety wycofali się” — zaznaczył Ekiert. Na miejsce ataku zostały wysłane siły szybkiego reagowania. Generał przyznał, że niedziela była wyjątkowo trudnym dniem w całym Iraku, ponieważ wszędzie dochodziło do ataków na siły koalicyjne oraz irackie służby bezpieczeństwa.

„Terrorystów powinni być likwidowani w swoich kryjówkach, a jeśli tego wymaga sytuacja — należy ich dopadać także za granicą” — powiedział Putin
Fot. EPA-ELTA

Państwowej odpowiedni projekt w tej sprawie” — powiedział Putin, według którego zmiana ma na celu powstanie „ogólnonarodowych partii politycznych”.

Rosyjski lider powołał również nowe Ministerstwo ds. Polityki Narodowościowej, na którego czele postawił swojego dotychczasowego przedstawiciela w Południowym Okręgu Federalnym Władimira Jakowlewa. Na jego miejsce w okręgu, w skład którego wchodzi wszystkie republiki Północnego Kaukazu, wyznaczył z kolei szefa administracji rządu Dmitrija Kozaka. Powierzył mu przy tym kierowanie Specjalną

Komisją ds. Kaukazu Północnego.

„Główne zadanie komisji to osiągnięcie zauważalnych rezultatów przy próbach poprawy życia na Kaukazie Północnym” — powiedział Putin, oceniając, że przyczyny terroryzmu, „leżą w bezrobociu, w nieefektywnej polityce gospodarczo-socjalnej i w braku wykształcenia”.

Posiedzenie rządu, w którym brali udział również lokalni gubernatorowie, było pierwszym od czasu tragedii w Bieslanie, gdzie w wyniku zamachu terrorystycznego i próby odbicia zakładników zginęło co najmniej 335 osób, z których około połowy to dzieci.

Wielka eksplozja w Korei Północnej

Oficjalny komentarz Phenianu

Korea Północna umożliwi dyplomatom z krajów zachodnich odwiedzenie miejsca wielkiej eksplozji, która wywołała obawy, że mogła to być próba atomowa — powiedział brytyjski wiceminister spraw zagranicznych Bill Ramell, składający wizytę w Phenianie.

Phenian zakomunikował wczoraj, że wybuch z 9 września był związany z realizacją „projektu hydroenerge-

tycznego”. Zapewniał, że wybuch był planowany i że w ramach realizacji projektu hydroenergetycznego wysadzono w powietrze górę. Był to pierwszy oficjalny komentarz Phenianu na temat wybuchu, który wywołał poważne zaniepokojenie na świecie. Bezpośrednio po eksplozji, w Korei Południowej pojawiły się głosy, że Phenian mógł przeprowadzić próbę atomową.

Patriarcha Piotr VII zginął w katastrofie helikoptera

Papież złożył kondolencje

W telegramie skierowanym do Świętego Synodu greckoprawosławnego Patriarchatu Aleksandrii i Afryki Jan Paweł II przekazał kondolencje po śmierci patriarchy Piotra VII, który zginął w katastrofie helikoptera w Grecji wraz z 16 innymi osobami.

Papież wspominał zasługi patriarchy dla dialogu teologicznego i jego

działania na rzecz jedności chrześcijan. „Tragiczna śmierć patriarchy Piotra VII jest źródłem wielkiego smutku dla siostrzanych Kościołów prawosławnych patriarchatu Aleksandrii, dla biskupa Rzymu i całego Kościoła katolickiego oraz wszystkich, którzy są pełni uznania dla jego posługi w Kościele w Afryce oraz poświęcenia na rzecz jedności chrześcijan” — napisał Jan Paweł II w telegramie.

Do byłego pracodawcy kobieta strzelała z zimną krwią — Ręka nie drgnęła

Wczoraj Kowieński Sąd Okręgowy w sprawie zabójstwa kierownika spółki farmaceutycznej „Medfarma” Raimondasa Naujokasa przesłuchał podejrzana, była podwładna zabitego Aušre Aldonienė oraz część świadków.

Sąd również włączył do tej sprawy powództwo wdowy Rūty Naujokienė i jej syna o przysądzenie od podejrzanej 94,3 tys. litów odszkodowania za straty materialne oraz 400 tys. litów — za straty niematerialne.

Sąd odrzucił prośbę Aldonienė o zezwolenie na odwiedzenie pod strażą jej domu, ponieważ tam, jak powiedziała, są „ważne dowody, negujące jej winę” — bilety na samolot, dziennik oraz inne dokumenty, których treści nie pamięta. Swoją decyzję sąd motywował tym, że, jeśli są to ważne dowody, to może je wziąć także jej адвокат.

42-letnia Aldonienė stanęła przed sądem za zabójstwo z premedytacją, nielegalne posiadanie broni i jej użycie oraz przywłaszczenie cudzego mienia. Na posiedzeniu podejrzana negowała fakt zamordowania byłego pracodawcy. Mówiła, że w przededniu śmierci Naujokasa przyjechała odpocząć i wykąpać się w stawie, znajdującym się w pobliżu zagrody byłego pracodawcy. Kobieta także twierdziła, że koło stawu widziała wtedy dwóch podejrzanych

mężczyzn i wspomniała, że Naujokas jeszcze wcześniej otrzymywał pogróżki od konkurentów.

Sąd wczoraj przesłuchał też dwóch świadków, mieszkających w pobliżu Naujokasa.

Na przesłuchanie wezwano ojca podejrzanej, ale on, zgodnie z ustawą, mógł nie świadczyć i z tego prawa skorzystał.

Zwłoki zamordowanego 43-letniego biznesmena znaleziono w czerwcu 2001 r. w pobliżu jego zagrody. Zakryte gałęziami ciało znalazło dziecko. Niedaleko od miejsca wypadku stał samochód zabitego, ale torby z ważnymi dokumentami już nie było. Biegli orzekli, że Naujokas został zabity dwoma strzałami w głowę ze strzelby myśliwskiej. To, że zabójstwa dokonała kobieta ustalono, gdy zauważono ślady obcasów damskich pantofli. Już następnego dnia funkcjonariusze wyjaśnili, że zamordować Naujokasa mogła zwolniona w 2000 roku z jego firmy Aldonienė. W jej domu i w domu rodziców znaleziono ważne dowody. Sama podejrzana ukryła się przed policją. Po miesiącu wykryła się, że pojechała do Szwecji i w hotelu w Göteborgu próbowała porwać 5-letnią dziewczynkę. Za to przestępstwo sąd miejski skazał kobietę na 3 lata więzienia. Po odbyciu większej połowy kary Aldonienė została przekazana na Litwę, gdzie sąd zezwolił na jej aresztowanie.

Sąd głowi się nad karą dla oszusta podatkowego

Wielki kombinator

Sąd dzielnicowy rejonu szylalskiego będzie musiał zdecydować, w jaki sposób ukarać mieszkańca rejonu, który 44 razy z Polski na Litwę mikrobusem wwiózł meble i ani razu nie zapłacił za nie podatku.

44-letni Rimantas Ežerskis jest podejrzewany o nielegalną działalność w sferach gospodarczej, komercyjnej, finansowej, jak też zawodowej.

W trakcie śledztwa wstępnego ustalono, że od stycznia 2003 r. do grudnia mężczyzna 44 razy z Polski na Litwę razem z kilkoma znajomymi wwiózł meble na sumę około 219 000 litów. Importowane meble były deklarowane w polskiej komorze celnej, w litewskiej zaś nie. Celnikom biznesmen wmawiał, że meble wiezie dla swoich potrzeb. Jednak później wykryto, że sprzedawane one były ludziom, z

którymi „dostawca” dogadywał się w tej sprawie jeszcze przed podróżą. Nie deklarując przewożonego towaru sobie zaoszczędził, a budżet państwa pozbawił 65 497 litów cła importowego i 51 086 litów podatku od wartości dodanej. Ežerskis nie założył przedsiębiorstwa i nie zarejestrował działalności prywatnej, naruszając tym samym ustawę o podatku od dochodów mieszkańców, która ustala, że mieszkaniec Litwy po rozpoczęciu jakiegokolwiek działalności prywatnej, w ciągu 5 dni od rozpoczęcia powinien poinformować administratora podatkowego, tj. złożyć prośbę o zarejestrowanie w rejestrze podatników. Za taką nielegalną działalność na wielką skalę mężczyźnie grozi pozbawienie wolności do 2 lat, roboty publiczne lub grzywna, albo też ograniczenie wolności.

Przymusowy przystanek na Litwie

Myśleli, że ujdzie

W sobotę na granicznym przejściu kontrolnym w Kienie z pociągu tranzytowego wysadzono 39 obywateli Rosji.

Pociąg Anapa-Kaliningrad przybył do Kieny z Białorusi o godz. 10.40. Jechało nim 360 obywateli Rosji. Pogranicznicy już wcześniej wiedzieli, że może też jechać w nim duża grupa obywateli Rosji, nie posiadających uproszczonych dokumentów podróży, koniecznych do przekraczania Litwy tranzytem. Rzeczywiście, podczas kontroli 39 spośród 360 osób, w tym dwoje dzieci, tych dokumentów nie

miało i dlatego ich wysadzono. Obecnie dziewięciu Rosjanom, którzy mieli paszporty zagraniczne, załatwia się płatne wize litewskie z zaświadczeniami ubezpieczenia zdrowia. Ci pasażerowie prawdopodobnie będą mogli kontynuować podróż przez Litwę.

Na temat innych trwa narada w Ministerstwie Spraw Zagranicznych z udziałem przedstawicieli ambasady Rosji. Dotyczy to wydania zaświadczeń zezwalających na powrót. Zanim zapadnie decyzja o ich losie, pasażerowie przebywają na dworcu kolejowym w Kienie.

Palił się samochód Albertasa Sereiki — Ocalał tylko silnik

Najprawdopodobniej zaparkowany w pobliżu domu samochód Sereiki został podpalony umyślnie
Fot. ELTA

W nocy na poniedziałek poważnie ucierpiał od ognia samochód Honda Civic, należący do Albertasa Sereiki, byłego kierownika olickiego wydziału Departamentu Bezpieczeństwa Państwowego (DBP).

Według wstępnych doniesień Departamentu Ochrony Przeciwpowodzi i Ratownictwa, zaparkowany w pobliżu domu samochód Sereiki został podpalony umyślnie. Auto wyróżniało się: upiękzone było reklamowymi napisami i nalepkami „Rolandas Pakasas za porządek i sprawiedliwość” oraz agitującymi na rzecz Sereiki.

O palącym się samochodzie o godz. 2.27 strażaków zawiadomili sąsiedzi polityka. Pożar ugaszono w ciągu kilkunastu minut. Wnętrze pojazdu było całkowicie zniszczone,

uszkodzona została karoseria. Nienaruszony był tylko silnik. Straty Sereika oszacował na 10 000 litów.

Pewność, iż samochód rzeczywiście został podpalony, uzyska się dopiero po otrzymaniu wniosków ekspertów, obecnie bada się możliwość wybuchu pożaru z przyczyn technicznych, np. zwarcia w instalacji elektrycznej. Zdaniem strażaków, właśnie w takich przypadkach wnętrze pojazdu zostaje zniszczone, a silnik nienaruszony.

Jak wiadomo, Prokuratura Generalna jeszcze kontynuuje śledztwo w sprawie działań Sereiki podczas przekazywania urzędowi prezydenta Rolandasa Paksasa sprawy o prywatyzacji spółki „Alita”. Śledztwo zostało umorzone 22 lipca, a 2 sierpnia wznowione.

Niedoszły killer siedzi za kratkami

Nasi już w mafii

Prasa włoska donosi o wykrytym planie sycylijskiej mafii zabójstwa mera jednego z miast tej wyspy. Do wykonania tego zamiaru wynajęty był killer z Litwy.

36-letni kownianin Marijus Minijus Denisenka, którego chciano wykorzystać przy „usunięciu” mera, jest jednym z podejrzanych w sprawie zabójstwa Valdasza Jakutisa, współwłaściciela i przewodniczącego zarządu spółki „Italiana International”. Jakutis został zastrzelony w Kownie 23 kwietnia br. Po deportacji Denisenki z Włoch, w lipcu, mężczyzna

został zatrzymany i teraz przebywa za kratkami. O planach mafii zabójstwa mera miasta Gela Rosario Crocetta poinformowała włoska prasa, pisząc, że na podstawie podejrzenia o organizowanie morderstwa zatrzymano 12 osób. Przedtem jednak zarejestrowano rozmowę organizatorów o zamiarze wysadzenia w powietrze mera podczas tradycyjnego święta 8 grudnia. W zapisanej rozmowie słychać głosy Rocco di Giacomo oraz Litwina, nazywanego jako M. M. Denisenka. Mężczyźni omawiali plan zabójstwa mera.

Szybka jazda i zamroczone głowy

Weekend na drogach

Podczas wypadku drogowego w Kłajpedzie, spowodowanego zbyt szybką jazdą kierowcy, ucierpiał cztery osoby, uszkodzone zostały trzy samochody.

Kierowca z nadmierną szybkością wyjechał na przeciwległy pas ruchu drogowego, gdzie auto zderzyło się z jadącym naprzeciwko samochodem. Na skutek uderzenia pojazd sprawcy przewrócił się i wpadł na jeszcze jeden samochód. Na szczęście, cztery osoby, które ucierpiał, nie doznały poważniejszych obrażeń, wszystkie leczą się w domu.

Podczas weekendu ucierpiał też kilku funkcjonariuszy. W sobotę, wcześniej rano, na jednej z ulic portowego miasta przewrócił

się na bok wojskowy samochód UAZ. Dwaj jadący w nim żołnierze pułku służby wewnętrznej nie doznali poważniejszych obrażeń. Prowadzi się dochodzenie w sprawie okoliczności wypadku, jak też bada się, czy kierowca był trzeźwy.

W Mariampolu zaś w niedzielę pijany szeregowiec I pułku służby wewnętrznej uszkodził cudze auto i uderzył w betonową bramę. Samochód VW Golf, prowadzony przez A. B., na zakręcie wpadł na stojący Audi 100, a później — „w objęcia” bramy. Jak podaje policja, ludzie nie ucierpieli, uszkodzone zostały auta. U żołnierza ustalono ciężki stopień zamroczenia alkoholowego.

Kronika kryminalna

Wróciła i znalazła trupa

Kłajpedzcy funkcjonariusze prowadzą dochodzenie w sprawie zagadkowych okoliczności śmierci jednego z mieszkańców. W sobotę wieczorem do policji wróciła się kobieta, która wróciła do domu po miesiącu nieobecności i znalazła w nim zmarłego męża. Na ciele 44-letniego mężczyzny znaleziono wiele śladów przemocy: rany cięte na rękach i ślady pobicia na całym ciele. Funkcjonariusze twierdzą, że w mieszkaniu pito alkohol, dlatego przypuszczają się, że zgon nastąpił właśnie podczas libacji. Nie odrzuca się wersji, iż zranić się mężczyzna mógł sam.

Ofiary konfliktów

Policja rejonu koszedarskiego podczas weekendu znalazła zwłoki kobiety, zaginionej już od miesiąca. „Mogilę” pokazali podejrzani o zabójstwo. Zwłoki 53-letniej A. Š. znaleziono w pobliżu miasteczka Rumšiškės, zakopane koło szosy. Na szyi kobiety widniała rana kłuta. Od 14 sierpnia mieszkankę rejonu koszedarskiego poszukiwała policja jako zaginioną bez wieści. Później funkcjonariusze ustalili, że mogła ona być zabita podczas konfliktu z kilkoma znajomymi osobami. W sobotę zatrzymano trzech wcześniej karanych mieszkańców tego samego rejonu, którzy wskazali miejsce, gdzie zakopali ciało.

W niedzielę wieczorem w mieszkaniu przy ul. Ukmergės w Wilnie znaleziono zwłoki kobiety, zranionej odłamkami szkła. Nietrzeźwego małżonka osadzono w areszcie. Według danych wstępnych, kobieta padając wybiła szybę w drzwiach i poraniła się. Tego wieczoru para małżeńska była w gościnie; a gdy wróciła, wybuchła kłótnia. Możliwe, że pijany mąż popchnął żonę.

Bardziej prawdziwe niż autentyczne

We francuskim więzieniu na trzy miesiące osadzono turystę z Litwy, który w mieście Bezancon próbował rozliczyć się fałszywymi banknotami o wartości 100 euro. Jak pisze tamtejsza prasa, na posiedzeniu sądowym „młody Litwin” twierdził, że otrzymał te banknoty, gdy na Litwie sprzedał swój samochód. Sędziom taka odpowiedź nie wydała się prawdopodobną, jak i zapewnienie, że przyjechał, aby obejrzeć Paryż. W Bezanconie zaś znalazł się tylko dlatego, że przyjaciel poradził mu odwiedzić to miasteczko. Eksperti twierdzą, że fałszywe euro „były bardziej prawdziwe niż autentyczne”.

Stronę na podstawie doniesień BNS przygotowała Irena Smilginis

Wilno 2004: dla każdego coś innego

Dziesięć dni jesiennego szaleństwa

Tradycyjna impreza, jedna z największych w stolicy, rokrocznie nabiera nowych barw, a jej organizatorzy mówią, że nie cały potencjał jeszcze został wykorzystany. Dni te noszą nazwę Stolicy, a to zobowiązuje.

Zdawałoby się, że z braku kermasu Franciszka na placu Ratuszowym, jaki tradycyjnie towarzyszył Dniom, przedsięwzięcie nieco zblednie. Na szczęście tak się nie stało, czego dowodem są dni weekendowe. Place i ulice Wilna przekształciły się w otwarte sceny, największą z nich — aleja Giedymina, na której odbyły się największe imprezy.

Już do samego rana aleja została dużym teatrem, gdzie swój kunszt mieli możliwość zaprezentować zarówno poszczególni wykonawcy, jak też teatr rodzimy, czyli Starówki oraz goście z Danii i Austrii.

Oficjalnego otwarcia Dni dokonali trębacze. Ponad pół tysiąca muzykantów przewędrowało z placu Samorządowego na Ratuszowy. Taka połączona orkiestra trębaczy to widowisko niecodzienne, a co dopiero, jeżeli dodamy, że widzów oczekiwała jeszcze jedna niespodzianka, którą przygotowała piekarnia „Vilniaus Duona”. Zapowiedziała ona, że upieczone rekordowy bochen, który miał ważyć ponad 40 kilogramów. W samej zaś rzeczy bochen był o wiele większy, gdyż ważył 51 kilogramów i miał 2,15 m długości. Tego olbrzyma musieli nieść siłacze. I to jeszcze nie wszystko, bo okazuje się, że chleb można było spróbować — każdy, kto przyszedł na plac Ratuszowy, mógł skosztować giganta — razowca.

Wystąpiła tutaj połączona orkiestra instrumentów dętych, jak też Povilas Meškela z „Rojaus tuzai”.

Nie mniej ciekawie wypadła niedziela. Bo to nie lada okazja w jednym miejscu posłuchać melodii

Przemarsz taneczny

różnych narodów, które na placu Ratuszowym zaprezentowało 15 zespołów artystycznych.

Natomiast widzowie, którzy przyszli do parku Górnego, byli świadkami misterium ognia, zatytułowanego „Drzewo Świata”. Ogromne 6-metrowe rzeźby ze słomy wykonali: Arvydas Ališanka, Rytas Belevičius, Wiktor

Gerešcenko, Marius Grušas, Stasys Juraška, Gediminas Piekuras, Kazys Venclova.

Do powodzenia wieczoru przyczyniły się też elementy pirotechniczne grupy „Blikas”.

Opisać wszystkie imprezy, jakie się odbyły w ramach Dni Stolicy, nie sposób. Bo stara to jak świat prawda, że lepiej same-

Zbiorowa orkiestra dęta

„Teatr bez dachu” — pod taką dewizą na alei Giedymina zaprezentowały się teatry — zarówno rodzimy, jak też goście z zagranicy

mu zobaczyć. Dlatego też o ile nie byliście na powyżej wymienionych imprezach, nie przeoccie okazji z obszernego ich planu na bieżący tydzień.

Naprawdę będzie z czego wybierać, bo program jest bogaty i bardzo różnorodny. Wiele rozmów i emocji wywołuje na przykład misterium „Kwiaty pioruna”, skryty-

owane przez najwyższych dostojników Kościoła z racji na zawarte tu elementy pogańskie.

Dlatego scena zostanie nieco odsunięta od Katedry, tym niemniej widowisko na tym Placu się odbędzie — 17 września o godzinie 21.00.

Helena Gładkowska
Fot. Marian Paluszkiewicz

Program Dni Stolicy „Wilno 2004” 13-18 września

Dni Filmu

Plac Ratuszowy

13 września, godz. 20.00

Program laureatów drugiego Międzynarodowego Festiwalu Filmów Animacyjnych

Prace litewskich animatorów za lata 1996–2003, jak też prace laureatów międzynarodowych festiwali filmów animacyjnych

14 września, godz. 20.00

Program festiwalu filmowego „Sieci”

Program filmów krótkometrażowych, nominowanych albo wyróżnionych „Oscarem” amerykańskiej akademii kina

15 września, godz. 20.00

Program festiwalu filmowego „Sieci”

Filmy przedstawia Litwa, Łotwa, Estonia, Szwecja, Dania, Norwegia, Niemcy, Francja, Rosja

16 września, czwartek

Dzień Jazzu

Plac Katedralny

Godz. 11.00-18.00

Prezentacja zespołów ludzi niepełnosprawnych, kermasz

Godz. 21.00

Projekty festiwalu „Vilniaus Jazz”: „Monsieur Dubois” (Holandia), HOW2BE (Holandia), Sandhya Santjana (Indie), nowy program sekstetu „Colours” pod kierunkiem Dainiusa Pulauskasa

17 września, piątek

Dzień alei Giedymina

Aleja Giedymina

Godz. 15.00-23.30

Galeria alei Giedymina

Zaprezentują się tu restauracje, kawiarnie, galerie artystyczne, stare rzemiosła, teatry ulicy, bardowie, jak też przedstawiony zostanie folklor, rock, muzyka pop. Można tu będzie obejrzeć występy artystów cyrku. Przewidziane są przeróżne akcje i imprezy.

Plac Katedralny

Godz. 21.00

Teatralizowany koncert „Kwiaty pioruna”

Zespół pieśni i tańca „Lietuva”, „Bawarija”, „Exem”, „Pelenai”, „Rojaus tuzai”, Česlovas Gabalis, Povilas Meškela, Gintarė Skerytė

18 września, sobota

Dzień zamknięcia Dni Stolicy

Aleja Giedymina

Godz. 11.00-23.30

Galeria alei Giedymina

Dziedziniec Skargi

Park Vingis

Godz. 12.00-23.00

Imprezy z okazji jubileuszu 425-lecia Uniwersytetu Wileńskiego

Plac Katedralny

Godz. 20.00

Opera Giacomo Puccini’ego „Tosca”

Badri Maisuradze, Inesa Linaburgytė, Vytautas Juozapaitis, Litewska Narodowa Orkiestra Symfoniczna, chór kameralny „Brevis”, chór chłopięcy „Ažuoliukas”. Dyrygent Robertas Servenikas

Godz. 22.00

Fajerwerk z okazji zamknięcia Dni Stolicy

To dopiero bochen, ponad 50-kilogramowy!

Senat Starówki działa

Odbudować zniszczone

Senat Starówki wileńskiej Komisji Ekspertów ds. Problemów Historycznego Centrum Wilna na swym posiedzeniu omówił kwestie zachowania Starówki wileńskiej oraz detaliczny jej plan, nad którym praca dobiega już końca.

W skład senatu Starówki wileńskiej wchodzi komisja ekspertów, utworzona przez Samorząd wileński, Ministerstwo Kultury RL oraz Państwową Komisję Ochrony Zabytków.

W posiedzeniu, zwołanym z inicjatywy mera Wilna Artūrasa Zuokasa, prócz członków senatu, uczestniczyli też sekretarz generalny Komisji UNESCO na Litwie, przedstawiciele Ministerstwa Kultury RL oraz Departamentu Rozwoju Miasta Samorządu wileńskiego, którzy opracowywali detaliczny plan Starówki wileńskiej, projekty odbudowy kwartału żydowskiego i inne. Uczestnicy posiedzenia złożyli konkretne propozycje dotyczące Starówki wileńskiej oraz przygotowali odpowiedzi na uwagi mieszkańców Wilna w tej kwestii.

"Bardzo się cieszymy, że wилnianie troszczą się o swe miasto oraz przyszłość jego unikalnych zabytków architektury i dlatego na posiedzeniu przygotowaliśmy bardzo dokładne odpowiedzi na ich pytania" — powiedział mer Zuokas. Zaznaczył on, że problem zachowania Starówki wileńskiej, wpisanej na listę światowego dziedzictwa kulturowego UNESCO, dzięki jej unikalności, jest bardzo istotny nie tylko dla naszego kraju, ale i całego świata. Dlatego detaliczny plan Starówki jest sporządzany bardzo starannie, a pracujący nad nim ludzie są wdzięczni wszystkim, którzy mieli własne spostrzeżenia w związku z planem Starówki.

Jak twierdzi mer Wilna, projekt regeneracji Starówki stołecznej jest przygotowywany detalicznie i plan przewidują odbudowę domów o znaczeniu historycznym i architektonicznym, które zostały wyburzone w okresie wojny i władzy radzieckiej. Budynki te mają być odbudowane stopniowo z uwzględnieniem życzeń społeczności oraz reorganizacji komunikacji na Starówce.

"Na posiedzeniu omówiliśmy sprawy, które najbardziej nurtowały wилnian — dokładnie zbadaliśmy problemy pielęgnacji parków i skwerów, renowacji budynków i reorganizacji transportu" — po-

Rusztowania — to nadzieja na odnowę

Fot. Marian Paluszkiewicz

wiedziała przedstawicielka Litewskiego Komitetu Narodowego ICOMOS Giedrė Filipavičienė. Stwierdziła ona, że mieszkańcy miasta niepotrzebnie byli zaniepokojeni ustaleniami planu detalicznego, ponieważ specjaliści problemy zachowania Starówki badali bardzo precyzyjnie i podjęli optymalne decyzje.

Jak twierdzą członkowie senatu, prawie się nie zmniejszą tereny ogólnego użytku na Starówce. Parki i skwery, których los najbardziej nurtował społeczność, co do jednego będą zachowane i nadal pielęgnowane: odbuduje się na nich już nie istniejące obiekty architektoniczne, zregeneruje zieleńce.

"Aby społeczeństwo mogło lepiej się włączyć i zrozumieć detaliczny plan Starówki wileńskiej oraz dotyczące go rozwiązania, zamierzamy też przedstawić go z pomocą środków poglądowych

— w najbliższym czasie wykonamy makietę przyszłej Starówki wileńskiej i urządzimy jej ekspozycję" — powiedział Zuokas. Zaznaczył on, że w ten sposób zainteresowane osoby będą pozbawione możliwości wprowadzania w błąd społeczeństwa co do detalicznego planu Starówki wileńskiej. Detaliczny plan, jak twierdzi senat Starówki wileńskiej, zostanie ukończony i zaprezentowany społeczności w listopadzie tego roku. Na zlecenie mera Samorządu wileńskiego już zostało wydane rozporządzenie dyrektora administracji, dotyczące dodatkowych prac w ramach detalicznego planu Starówki wileńskiej. Zgodnie z tym rozporządzeniem, detaliczny plan Starówki wileńskiej zostanie poddany ekspertyzie z punktu widzenia ochrony zabytków. Dokona jej ICOMOS — oficjalny ekspert UNESCO.

Wilno, 16 lipca 2004 r.

Protokół posiedzenia komisji ds. podziału funduszy przekazanych przez Frakcję AWPL (J. Kwiatkowski, M. Mackiewicz, I. Litwinowicz, A. Ludkowski) w samorządzie m. Wilna na dofinansowanie projektów społeczno-kulturalnych realizowanych w roku 2004. Z rezerwy administracji samorządu m. Wilna

Nazwa organizacji	Projekt	Przyznana kwota
1. Polski Artystyczny Zespół Pieśni i Tańca „Wilia”	Zakup materiału, uszycie strojów, organizacja jubileuszu	3500,00 Lt
2. Gimnazjum im. A. Mickiewicza w Wilnie	Organizacja turnieju sportowego	500,00 Lt
3. Szkoła Średnia im. Sz. Konarskiego w Wilnie	Jubileuszowe wydanie książki o szkole	1000,00 Lt
4. Wileńskie Towarzystwo Dobroczynności	Charytatywna Akcja Bożonarodzeniowa	500,00 Lt
5. Wydział Sławiastyki Wileńskiego Uniwersytetu Pedagogicznego	Seminarium Polonistyczne	1100,00 Lt
6. Wileńska Rodzina Rodzin	Projekt „Wakacje z Bogiem 2004”	400,00 Lt
7. Stowarzyszenie Naukowców Polaków Litwy	Kurs komputerowy dla bezrobotnych	800,00 Lt
8. Polskie Studio Teatralne	Zakup dekoracji, kostiumów	1700,00 Lt
9. Młodzieżowy zespół „Nazaret” przy parafii św. Kazimierza w Nowej Wilejce	Wyjazd młodzieży do Zakopanego i Krakowa	800,00 Lt
10. Forum Młodzieży Polskiej na Litwie	Nabycie sprzętu turystycznego	500,00 Lt
11. Szkoła Średnia im. J. I. Kraszewskiego w Nowej Wilejce	Obchody jubileuszowe	1000,00 Lt
12. Gimnazjum im. A. Mickiewicza — teatrzyk szkolny	Wyjazd na warsztaty teatralne do Bydgoszczy	500,00 Lt
13. Gimnazjum im. A. Mickiewicza — zespół „100 uśmiechów”	Przygotowanie widowiska	1000,00 Lt
14. Zespół „Stella Spei” przy parafii bł. Jerzego Matulewicza	Nabycie sprzętu muzycznego	1000,00 Lt
15. Klub sportowy „Polonia”	Wydanie materiałów konferencyjnych	800,00 Lt
16. Polskie Stowarzyszenie Medyczne na Litwie	Przygotowanie konferencji naukowej	1100,00 Lt
17. Szkoła-przedszkole „Zródełko”	Zakup strojów ludowych, remont sprzętu	1000,00 Lt
18. Katolickie Stowarzyszenie Polaków na Litwie	Zakup faxu	300,00 Lt
19. Alicja Worotyńska	Wydanie poezji Sławomira Worotyńskiego	2000,00 Lt
20. Zespół Pieśni i Tańca „Truskaweczka” przy Szkole Średniej w Awiżeniach (1)		—
21. „Kapela Wileńska”	Wydanie płyty	500,00 Lt
22. Stanisław Ziniewicz (2)	Nabycie aparatu fotograficznego	—
		Ogółem: 20 000,00 Lt

Przewodniczący komisji — Henryk Mażul
Sekretarz komisji — Barbara Sosno
Członkowie komisji — Alicja Pietrowicz, Helena Klimowicz, Edyta Maksymowicz

(1) Zespół szkolny, który działa przy szkole należącej do gestii rejonu wileńskiego

(2) Inicjatywa prywatna

Każdy może skorzystać z Funduszu

Odnówić blokowce

„Przyjemnie jest odnotować, że kwestią odnowy domów wielorodzinnych interesują się nie tylko pracownicy odpowiedzialni za te sprawy, ale również sami mieszkańcy” — zaznaczył podczas spotkania poświęconego tematowi renowacji starych domów wielorodzinnych mer Wilna Artūras Zuokas.

Spotkanie zgromadziło wielu przewodniczących wspólnot miesz-

kaniowych stolicy, na których pytania związane z odnową domów szczegółowej informacji udzielili dyrektorzy departamentów: Prawa i Personelu Jovitas Elzbergas, Energetyki i Gospodarki Miejskiej Virginijus Dastikas, SA „Wileńskie Sieci Ciepłe” Kęstutis Nėnius.

Zebranych interesowały kwestie związane nie tylko z odnową bloków, ale też z utrzymaniem porządku na ich terenach, jak też funkcjo-

nowaniem nowego systemu grzewczego.

O tym, że większość domów wielorodzinnych potrzebuje odnowy, dowodzić nie trzeba, bo nie tylko że nie zaspokajają one potrzeb mieszkańców, ale nie odpowiadają wymaganiom współczesnego miasta. Odnowione blokowce będą ładniejsze, wygodniejsze, zwiększy się, oczywiście, cena mieszkań.

A stało się to dzięki podpisaniu

odpowiedniej umowy przez samorząd miasta Wilna z kompanią duńską „Carl Bro”, która z Funduszu Banku Światowego przydzieli 3 mln dolarów bezzwrotnej pożyczki, jaka jest właśnie przeznaczona na urzeczywistnienie programu oszczędności energii cieplnej. Wyżej wymieniony Fundusz

daje wилnianom szansę na odnowienie domów, a wraz z tym — na zmniejszenie rachunków za ogrzewanie.

Już w końcu tego roku można będzie skorzystać z pieniędzy przeznaczonych na ten cel, tzn. ocieplić ściany, wymienić okna, podreperować dachy.

Stronę przygotowała Helena Gładkowska

Wystawa w Galerii UNESCO

Piłsudski już nie straszy!

W galerii Litewskiego Komitetu UNESCO, w Wilnie, przy ul. Świętojańskiej, czynna jest wystawa zdjęć autorstwa Bronisława Piłsudskiego pt. „Naród Ainów. Sachalin” (ze zbiorów Muzeum Historycznego Druskiennik). Nie do wiary, ale w sercu Wilna przypomniano o bracie Marszałka!

Litewski Komitet UNESCO mieści się we wspaniałej starej kamienicy w sercu Starówki. Stale tu odbywają się wystawy malarstwa lub fotografii, często z uwzględnieniem mniejszości narodowych. Była tu prezentowana kultura Ormian, Azerów, Kazachów, Bułgarów, Niemców, Francuzów i in. narodów zamieszkałych na Litwie, przybliżono dorobek wielu znanych osób rodem z Litwy.

Ale nigdy nic polskiego w tej galerii nie było! Zresztą Litewski Komitet UNESCO działał zawsze w oddali od dziedzictwa polskiego. Cały świat świętował jubileusz Słowackiego, Moniuszki czy Gajczyńskiego, a tu cały czas — cisza. Wali się Rossa czy Cmentarz Bernardyński — nawet palcem w tym kierunku nikt nie kiwnął! Cela Konrada wynajęta firmie komputerowej, kapitałnego remontu potrzebuje dawny Klasztor Dominikański — małe straty!

Aż tu nagle wystawa poświęcona Bronisławowi Piłsudskiemu! „Lepiej późno niż nigdy” — głosi stare przysłowie.

Wileńska dziennikarka Alwida Rolska na łamach „Kuriera Wileńskiego” i „Magazynu Wileńskiego” po 1990 roku zamieściła dziesiątki artykułów na temat Bronisława Piłsudskiego (1866-1918). O wkładzie naukowca z Wileńszczyzny w badania ludów Północy w latach 1990-2004 wiele mówiło

Pomnik Bronisławowi Piłsudskiemu w Južno-Sachalińsku Fot. archiwum

się w Polsce, Francji, Japonii, Rosji i in. krajach. Na Litwie — słówko litewskie nie padło. Profesor z Poznania Alfred F. Majewicz przygotował i wydał „The Collected Works of Bronisław Piłsudski” (Berlin-New York 1998). Książka ta zyskała wielką popularność w Europie Zachodniej i Stanach Zjednoczonych.

W naszym kraju, w prasie litewskiej, o tym mowy nie było.

W nocce biograficznej, przygotowanej przez litewskich komisarzy wystawy, mówi się o wielkiej sympatii, jaką darzył polski etnograf Litwinów i kulturę litewską.

Wypada tylko dodać, że Marszałek także wielce sympatyzował temu narodowi, proponując Litwie federację z Polską pragnął ochronić dwa kraje od zgubnych wpływów niemieckich i rosyjskich. Propagował ideę pewnej Unii, włączając także tereny białoruskie i ukraińskie.

Ciekawe, czy doczekamy się w najbliższym czasie jakiejś polsko-litewskiej imprezy, gdzie zostanie przedstawiony dorobek całej rodziny Piłsudskich? Tragiczny stan Żułowa, skąd pochodzą Piłsudscy, to temat osobny, na obszerny artykuł. **Andrzej Pukszt**

„Wilia” — na jubileusz półwiecza

Początek prób weteranów

Polski Zespół Pieśni i Tańca „Wilia” rozpoczyna przygotowania do obchodów 50 rocznicy swego istnienia, która przypada na wiosnę roku przyszłego.

Wszyscy ci, którzy, mimo przerw w uczęszczaniu do zespołu, nadal poczuwają się członkami jednej wielkiej rodziny „wiliowców”, proszeni są o przybycie na próbę chóru i grupy tanecznej 3 października br. do lokalu Wileńskiej Szkoły Średniej im. J. Lelewele (była „piątka” na Antokolu) o godz. 16. 00. Próby będą się odbywały każdej niedzieli. Ci, którzy posiadają zdjęcia z różnego okresu działalności tego najstarszego ze-

społu polskiego albo inne pamiątki, proszeni są o ich wypożyczenie kierownictwu zespołu.

Generalny patronat medialny nad obchodami objął „Kurier Wileński”, patronat medialny — Radio „Znad Wili”, Polski Program Radia Litewskiego, „Album Wileńskie”, TV Polonia, „Tygodnik Wileńszczyzny”. Chęć pomocy w organizacji obchodów jubileuszowych wyraziły Konsulat Generalny RP w Wilnie, Związek Polaków Litwy, Centrum Kultury Polskiej im. St. Moniuszki, Dom Kultury Polskiej w Wilnie, samorząd rejonu wileńskiego, samorząd m. Wilna, firma „Ardena”. **K.A.**

Wykład prof. Jana K. Ostrowskiego w Wilnie

Wawel — pomnik historii i instytucja

Instytut Polski aktywnie rozpoczął nowy sezon: w Wileńskiej Bibliotece im. A. Mickiewicza działa wystawa plakatu (do 20 września) poświęcona Witoldowi Gombrowiczowi, w ubiegły czwartek w Ratuszu odbył się koncert muzyki klezmerskiej, zaś we współpracy z Muzeum Sztuki Użytkowej zorganizowano wykład dyrektora Zamku Królewskiego na Wawelu — prof. Jana K. Ostrowskiego.

Prelekcja nosiła tytuł „Wawel: pomnik historii i nowoczesna instytucja”. Prof. Ostrowski przypominał dokładnie zarówno dzieje Katedry, jak i rezydencji polskich monarchów. Zaznaczył, że niewiele w Europie jest zespołów architektonicznych, które przez kilka stuleci służyły jako ośrodki władzy państwowej.

Jan Ostrowski urodził się w 1949 roku. Szkołę średnią ukończył w Krakowie, po czym studiował historię sztuki na Uniwersytecie Jagiellońskim. W latach 1970-1972 kontynuował studia w Nancy we Francji, gdzie obronił pracę doktorską.

Od 1973 r. podjął pracę w Ośrodku Dokumentacji Zabytków w Warszawie i Instytucie Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Swe kwalifikacje podnosił na stypendiach w USA i Wielkiej Brytanii. Artykuły autorstwa prof. Jana K. Ostrowskiego były publikowane w wielu językach: angielskim, nie-

Dyrektor Zamku Królewskiego na Wawelu prof. Jan K. Ostrowski (od prawej) opowiedział o działalności swej placówki. Obok — Romualdas Budrys, dyrektor Muzeum Sztuki Litwy Fot. Marian Paluszkiwicz

mieckim, francuskim i in. Prof. Ostrowski napisał kilka podręczników z historii sztuki. Jest współautorem wielu encyklopedii i informatorów.

Na dzień dzisiejszy Wawel stanowi placówkę muzealną z najlepszym wyposażeniem na skalę europejską. Stworzono tu jak najszerze warunki dostępu dla osób niepełnosprawnych. W ciągu roku Muzeum Wawelskie odwiedza 1 mln turystów. Jest tu zatrudnionych blisko 300 pracowników.

Jak powiedział „Kurierowi” pracownik Muzeum Sztuki Litwy (Muzeum Sztuki Użytkowej jest filią Muzeum Sztuki), koordynator projektów dr Vidas Dolinskas, wykład dyrektora Zamku Królewskie-

go na Wawelu jest pierwszym spotkaniem z wielkiego cyklu „Pałace władców krajów Europy”. W drugiej połowie października odbędzie się odczyt prof. Andrzeja Rottermunda, dyrektora Zamku Królewskiego w Warszawie, zaś w listopadzie z prelekcją przyjedzie dr Mariusz Mierziński, szef muzeum w Zamku Krzyżackim w Malborku.

Potem zostaną przedstawione zamki i pałace Skandynawii. Takim sposobem, według Dolinskasa, będzie przedyskutowana i opracowana koncepcja urządzenia ekspozycji muzealnej Zamku Władców w Wilnie, który przyjmie pierwszych turystów w 2009 roku.

Andrzej Pukszt

In memoriam

Pożegnanie Jolanty Martynowicz

„Czym jest dla mnie nasz teatr? To moje marzenia, tęsknoty, wędrówki „w nieznane”, fantazje, obcowanie z pięknem Poezji. To wieczne coś nowego, każda rola inna, każde przedstawienie grane „iks razy”, niby to samo, a jednak inne... To COŚ, czego nie muszę robić, ale chcę. To COŚ, bez czego jest mi smutno, źle. Ubięram się w Teatr jak w płaszcz ochronny na pewien krótki odcinek czasu, by potem znów powrócić w świat rzeczywistości” — tak mówiła o sobie i o swoim ukochanym Teatrze z okazji jubileuszu 45-lecia tej znanej w całym Lwowie i daleko poza jego granicami placówki, będącej bastionem polskości.

Z Polskim Teatrem Ludowym we Lwowie nawiązaliśmy kontakt w 1965 roku. Ich wizyty twórcze, gościnne występy w ówczesnej siedzibie naszego Zespołu, Pałacu Kultury Kolejarzy, elektryzowały polską publiczność Wilna. Z biegiem lat te kontakty przerodziły w trwałe związki przyjaźni i serdeczności.

Jola Martynowicz grała piękne role z wielkiego repertuaru. Szczególnie zapamiętaliśmy ją i podziwialiśmy jako znakomitą Ismenę w „Antygonie” Anouilha oraz wspaniałą Marynę w „Weselu”

Jola Martynowicz emanowała wielkim wewnętrznym pięknem duchowym Fot. archiwum

Wyspiańskiego. Grała, reżyserowała, pisała scenariusze.

Emanowała wielkim wewnętrznym pięknem duchowym. Była spadkobierczynią bogatych polskich lwowskich tradycji, przejętych po jej dziadku, Michale Rolle, znanym lwowskim dziennikarzu i społeczniku, członku Komitetu Honorowego Budowy Pomnika Adama Mickiewicza we Lwowie.

Koleżeńska, serdeczna, niezwykle wrażliwa na ludzkie pro-

blemy i troski, zawsze skora do niesienia bezinteresownej pomocy bliźnim, pozostanie na zawsze Jasnym Promieniem w naszych myślach, uczuciach i sercach.

Wiadomość o Jej przedwczesnej śmierci przyjęliśmy z głębokim smutkiem.

Zmarła 26 sierpnia 2004 roku we Lwowie, w otoczeniu ludzi Jej najbliższych — koleżanek i kolegów z Jej Teatru, najszczerzych, najbardziej wypróbowanych Przyjaciół za Jej życia i w obliczu śmierci.

O Jej zejściu ze sceny doczonego świata napisał do nas w swym liście dyrektor artystyczny Polskiego Teatru Ludowego we Lwowie Zbigniew Chrzanowski.

„Trumna była wystawiona na scenie naszego Teatru, przy ul. Kopernika 42. Przed egzekwiami i liturgią cichutko brzmiała „Księżycowa sonata”, a Ona ubrana w niebiańskie błękity, spokojnie śniła swój ostatni teatralny spektakl.

Zamiast całunu, narzuciliśmy do połowy czarny tiulowy płaszcz, w którym wychodziła w III akcie „Wesela” jako Maryna w scenie z Poetą. Mówi tam Poeta: „Coraz piękniej — Pani sama!” A Maryna mówi: „Piękniej w tej samotności”.

Zegnaj, Jolu! Cześć Twojej pamięci!

Przyjaciele z Polskiego Teatru w Wilnie

Dom Kultury Polskiej w Wilnie

oraz Stowarzyszenie Miłośników Teatrów Szkolnych

zapraszają wszystkich chętnych

do obejrzenia przedstawienia-pantomimy,

opartej na motywach opowieści Carla Collodiego „PINOKIO”.

Spektakl wykonają aktorzy Polskiego Teatru Integracyjnego

z Płocka 24 września o godz. 18

w Domu Kultury Polskiej przy ul. Naugarduko 76.

(Wstęp wolny)

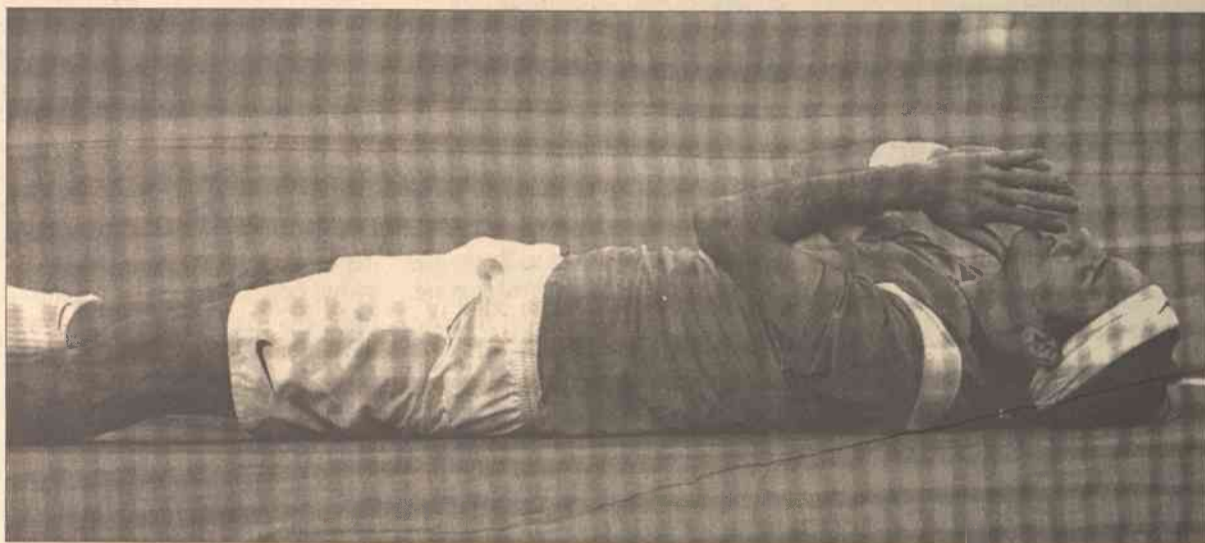
US Open: Kuzniecowa i Federer najlepsi w Nowym Jorku

Król Roger i królowa Swietłana

Szwajcar Roger Federer zdobył w Nowym Jorku swój trzeci tegoroczny tytuł wielkoszlemowy, pokonując w finale Australijczyka Lleytona Hewitta 6:0, 7:6 (7-3), 6:0. Swą absolutną władzę utrzymały też Rosjanki. Swietłana Kuzniecowa wygrała z Eleną Dementiewą 6:3, 7:5. Tenisistki rosyjskie zwyciężały w tym roku w trzech turniejach wielkoszlemowych, a w dwóch finałach grały ze sobą.

Kuzniecowa jest pierwszą Rosjanką, która wygrała US Open. Nie ma urody triumfatorce Wimbledonu Marii Szarapowej, nie porusza się z taką gracją, jak zwyciężczyni Roland Garros Anastazja Myskina, nie potrafi tak czarować w trzech językach jak Elena Dementiewa, stoją za nią natomiast poważne sportowe atuty. Najbardziej imponujące jest to, że ta dziewiętnastolatka po szczęśliwym awansie do finału (gdym grająca znakomicie Lindsay Davenport dotrwała do końca półfinału w pełni sił, zapewne pokonałaby Kuzniecowa) potrafiła skorzystać z życiowej szansy.

W pierwszym secie przewaga

Techniczna maestria i pogodny charakter Federera w sumie tworzą gwiazdora, który wygrywa tak, jakby cała wiedza na temat psychologicznych sportowych zbrojeń była czystą szarlatanerią, a liczył się tylko talent i błysk dany od Boga
Fot. EPA-ELTA

Kuzniecowej była miażdżąca, w drugim przegrywała 0:2, 2:4 i 4:5, ale trzy ostatnie gemy wygrała jak na paradzie. Po meczu świętowała skromnie. Weszła w tłum, ucałowała najbliższych oraz swą mentorkę i była partnerką deblową Martinę Navratilovą, a gdy podczas ceremonii wręczenia nagród spon-

sor powiedział, że ma już wypisaną czek na milion dolarów, jakby się zdziwiła. Swietłana jest zdecydowanie najdyskretniejszą z tegorocznych wielkoszlemowych triumfatorek i raczej nie ma niebezpieczeństwa, że wkrótce stanie się słupem reklamowym, jak Szarapowa.

— Jedni grają w tenisa dla pie-

niędzy, inni, bo rodzice im kazali, a ja gram po to, by moje nazwisko zostało w historii tego sportu. Dlatego ani przez moment nie pomyślałam, że w swoim pierwszym wielkoszlemowym finale mogę nie walczyć do końca o każdą piłkę — powiedziała triumfatorce. Obie Rosjanki w swych wystąpieniach po

meczu w znakomitej angielszczyźnie przypomniły o rocznicy terrorystycznego ataku na Nowy Jork i o tym, co przeżywa dziś Rosja, za co dostały wielkie brawa.

O tym, jaka jest siła kobiecego tenisa w Rosji, najlepiej świadczyły słowa Wiery Zwonariowej, przytoczone przez Kuzniecowa. Zwonariowa powiedziała: — Awansowałam do czołowej światowej dziesiątki, a czuję się, jakbym była nikim, bo jestem dopiero piąta w Rosji.

Roger Federer na tenisowe salony trafił z innego świata i to, jak gra, jeszcze pogłębia to wrażenie. Szwajcar w półfinałowym pojedynku z Henmanem momentami wydawał się zupełnie rozluźniony i właśnie wówczas grał najlepiej. Lleyton Hewitt — finałowy rywal Federera — to zupełnie inna bajka. On każdym gestem, każdym spojrzeniem pokazuje, że walczy jak lew i nigdy się nie podda. Przed niedzielnym spotkaniem grali dwanaście razy i Australijczyk prowadził 7-5, ale trzy tegoroczne mecze wygrał Szwajcar. W Nowym Jorku dołożył jeszcze jedno efektowne zwycięstwo.

Drexler i Dalipagic w Galerii Sław NBA

Legendy koszykówki

Jeden z najlepszych koszykarzy w historii Portland Trail Blazers Clyde Drexler oraz jeden z najlepszych zawodników europejskiej koszykówki, Serb Drazen Dalipagic znaleźli się w gronie sześciu osób wprowadzonych do Galerii Sław NBA.

Umieszczeniem nazwisk w Ga-

lerii Sław honorowani są wybitni zawodnicy i trenerzy z całego świata. Uroczystość odbyła się tradycyjnie w Springfield, gdzie doktor James Naismith sformułował w 1891 roku zasady gry w koszykówkę. 13 podstawowych reguł gry ułożonych przez Naismitha obowiązują po dziś dzień.

Edvinas Krungolcas (z lewej) wygrał finałowe zawody Pucharu Świata w pięcioboju nowoczesnym, które odbyły się w niedzielę w niemieckim Darmstadt. Mistrz olimpijski z Aten, Andrej Zadneprowskij (z prawej) zajął drugie miejsce. Jedyne startujący w tych zawodach Polak — Andrzej Stefanek uplasował się na 12. pozycji
Fot. ELTA

Formuła 1 — Grand Prix Włoch

Barrichello zwyciężył na Monzy

Brazylijczyk Rubens Barrichello z zespołu Ferrari wygrał w niedzielę wyścig o Grand Prix Włoch, który po raz 54. został rozegrany na torze Monza. Była to 15. z 18 eliminacji tegorocznych mistrzostw świata Formuły 1.

Na mecie jubileuszowej 55. GP Włoch Barrichello wyprzedził swojego partnera z ekipy Ferrari — Niemca Michaela Schumachera oraz Brytyjczyka Jenson Buttona z BAR-Honda. Brazylijczyk odniósł ósme w karierze zwycięstwo w Formule 1, w tym drugie na Monzy. Poprzednio triumfował tu w 2002 roku.

Już przed dwoma tygodniami Schumacher zapewnił sobie siódmy w karierze tytuł mistrza świata kierowców, a Ferrari pierwsze miejsce

w rywalizacji konstruktorów na koniec sezonu. W niedzielę Niemiec popełnił fatalny błąd już na pierwszym okrążeniu, w wyniku czego jego bolid zjechał na chwilę na pobocze, a on spadł na 15. miejsce.

Startujący z pole position Barrichello doskonale rozpoczął wyścig. Jako jedyny kierowca zdecydował się skorzystać z opon przeznaczonych do jazdy na nawierzchni mokrej, po oberwaniu chmury jakie miało miejsce nad Monzą przed południem. Brazylijczyk już po pierwszej rundzie zyskał przewagę ponad sześciu sekund nad Hiszpanem Fernando Alonso. Jednak po czterech okrążeniach kierowca Renault najpierw zniwelował tę różnicę, a następnie wyprzedził rywala. Chwilę

później Brazylijczyk zameldował się w „pit stopie” i zmienił opony na zwykłe, przeznaczone do suchej nawierzchni. Pierwsza seria wizyt w boksie doprowadziła do zmiany na prowadzeniu w wyścigu, miejsce Alonso zajął Button. Gdy zaczęła się druga seria wizyt w boksach, na prowadzeniu znalazł się Barrichello, który podczas pierwszego postoju zatankował większą ilość paliwa i zdecydował się dłużej pozostać na torze. Za nim miejsca zajęli Schumacher i Button. Ta kolejność nie uległa już zmianie. Czwartym na mecie pojawił się Japończyk Takuma Sato (BAR-Honda), piątym był Kolumbijczyk Juan Pablo Montoya (Williams-BMW), szósty Szkot David Coulthard (McLaren-Mercedes).

Lekkoatletyka: Ostatni mityng Złotej Ligi

Milion podzielony na pół

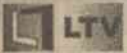
Tonique Williams-Darling i Christian Olsson zapamiętają ten sezon na długo. Biegająca na 400 m reprezentantka Bahamów i szwedzki trójskokowiec zostali w Atenach mistrzami olimpijskimi, a w Berlinie wygrali w ostatnich zawodach Złotej Ligi i podzielili między siebie główną nagrodę. Za tydzień, podczas finału w Monte Carlo, odbiorą po pół miliona dolarów w złocie.

W walce o główną premię liczyła się na odnowionym Stadionie Olimpijskim tylko ta dwójka. Ostatni rywal ubył im w poprzednich zawodach w Brukseli. Dominikańczyk Felix Sanchez doznał kontuzji i po raz pierwszy od trzech lat przegrał tam bieg na 400 m przez płotki. — Jestem chciwym człowiekiem, ale nie tak bardzo, by nie trzymać kciu-

ków za Tonique. Będę ją wspierał, chociaż jej zwycięstwo zmniejszy moją wypłatę o połowę — zapowiedział Olsson, który dominuje w męskim trójskoku, tak jak do niedawna Jonathan Edwards. W Berlinie w drugiej próbie Olsson skoczył 17,45 m i mógł już trzymać kciuki za Williams-Darling. Reprezentantka Bahamów miała znacznie trudniejsze zadanie. Żeby pokonać Anę Guevarę z Meksyku, musiała ustanowić rekord życiowy — 49,07. To najlepszy wynik w tym roku. Na niebieskiej bieżni pokazało się trzydziestu medalistów z Aten. Swoje konkurencje wygrywali mistrzowie olimpijscy, m.in. Virgilius Alekna w rzucie

dyskiem, Timothy Mack w skoku o tyczce, Jelena Slesarenko w skoku wzwyż, Joanna Hayes na 100 m ppł., Tatiana Lebediewa w skoku w dal. Przegrała natomiast nowa bohaterka Anglii, Kelly Holmes. W Atenach na 1500 m wygrała z Rosjanką Tatianą Tomaszową. W Berlinie rolę się odwróciły. Publiczność starała się natchnąć była mistrzynią olimpijską w skoku w dal Heike Drechsler, która zegnała się z zawodami na otwartym stadionie. Drechsler planuje zakończenie kariery podczas sezonu halowego. Może wówczas pójdzie jej lepiej, bo w Berlinie skok na odległość 5,92 m nie wystarczył jej nawet do awansu do finału.

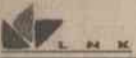
WTOREK 14. IX

6.00 Dzień dobry
9.00 S. "Komisarz Rex"
10.25, 17.30 S. "I znow ci Stevensonowie"
10.50 Styl
11.40 Blisko - daleko
12.20 Pokolenie pieniędzy
13.15 Wędrówki kulinarne
13.45 Proszę o głos
14.40 Nowości
i prognozy naukowe
15.05 S. "Porwani"
16.25 Film anim.
16.50 Telebimban
17.20 Wiadomości (ros.)
18.05 Film anim.
18.30 Dziennik
18.35 S. "Komisarz Rex"
19.25 Wybory do Sejmu
20.25, 22.09 "Perlas"
20.30 Panorama
21.10 Komedie "Wasabi"
22.50 Niezłolnienie
23.00 Wiadomości

2

14.35 Filmy anim.
15.25 Telebimban
15.55 Nowości i prognozy naukowe
16.20 Muzyka poważna
17.40 Zeszyt wileński
17.55 Album
wileńskie (pol.)
18.10 Świąteczne myśli
18.35 Dokumentalistyka światowa
19.30 Wiadomości
20.00 Retrospektywa
20.50 Ludzie jak ludzie
21.30 Panorama
22.10 Życie jest piękne
23.05 Poglądy Bartkusa

6.30 Rowerowy show
6.50 Filmy anim.
7.45 Panorama
rowerowego show
8.15 Okna
9.10 S. "Libertada"
10.05 S. "Luz Maria"
10.55 Miłosne historie
11.40 Komedie
"Godzina szczytu"
13.25 Filmy anim.
15.00 S. "Luz Maria"
16.40 S. "Libertada"
17.40 Okna
18.45 Wiadomości
19.10 Pomoc 112
20.00 Rowerowy show
20.20 Od ... do
21.25 Reality show
"Sejmowy hotel"
22.00 Wiadomości
22.35 Na granicy
23.15 S. "Izba przyjęć"
00.15 Film erot. "Klucz"

4

6.40 Próba władzy
6.55 S. "Niebezpieczne więzi"
8.00 Telewizyjna
8.15, 16.55 S. „Niewinna Joanna”
9.10 S. "Ukryta namiętność"
11.00 Najostrzejsze kadry życia
11.30 S. "Narodziny Burzuja 2"
12.30 Dramat
"Ostatnia fala"
14.30 S. "Flipper 3"
13.20 Komedie "Mój duch"
17.55 S. "Próba władzy"
18.10 S. "Ukryta namiętność"

20.20 S. "Narodziny Burzuja 2"
21.20 Melodramat
"Ethan Frome"
23.25 Program sportowy
24.00 Dla wędkarzy
0.35 Rozrywki SMS
2.35-5.00 Telegra
„Rozbierz mnie”

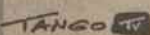
7.05 Telesklep
7.20 Film anim.
7.45 Pomoc TV
8.15 Nomed
9.10 S. "Dzikuska"
10.10 S. "Potok
namiętności"
11.05 Reality show
"Dżungla"
12.00 Film akcji
"Szybkość"
14.05 Filmy anim.
15.45 S. "Rebeka"
16.40 S. „Dzikuska"
17.40 Nomed
18.45 Wiadomości
19.10 Reality show
"Dżungla"
20.00 Pomoc TV
20.30 Nie zgadzam się
21.40 S. "Cobra 11"
22.45 Wiadomości
23.15 Dramat
"Spadanie w górę"

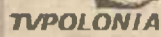
8.00 Z Wilna
8.25 Lekarz domowy
8.55 Dzień dobry
9.15 S. "Julia na wieki"
10.00 Wiadomości
10.30 Z Moskwy
10.45 S. "Syrenka"
11.30 Nowości kulturalne
11.50 Fragmenty
12.30 Punkt wyjścia
13.00 Wiadomości
13.10 Z Moskwy
13.30 Hazard SMS
14.15 S. "Czerwona kapela"
15.00 Wiadomości
15.10 Władza faktu
15.40 Z Moskwy
16.00 Dziennik
16.15 Film fab. "Alosza"
17.25 Film anim.
17.45 S. „Zwyczajne prawdy"
18.30 Z Wilna
19.00 Wiadomości
19.25 Stolica
19.45 S. "Syrenka"
20.30 Prawo i człowiek
20.55 S. "Czerwona kapela"
21.40 Wiadomości
22.00 Z Wilna
22.20 W naszym domu
23.00 Twój wychowanek
23.30 Orientacja SMS

7.30 Światło Ewangelii
8.15 Koncert
8.30 Próg
9.00 Dla wędkarzy
9.25 Oaza
9.50, 19.55
Nieruchomości:
kupno, sprzedaż,
zamiana, dzierżawa
10.00-14.00 Z Sejmu
17.05 Film fab. "Niewinny"
19.25 Bądźmy zdrowi!
20.05 Film fab.
"Filozofia Steve'a"
22.00 Labirynt gier

10.25 Film anim.
10.50, 14.00 Styl
Tangoramy
12.15 Magazyn muz.
13.10 S. "Xena"
15.30 Surf Mag
16.00 Inne życie
17.00 S. "Sidla"
18.00 Program
sportowy
20.00 S. "Xena"
21.00 S. "Czarny anioł"
22.00 Komedie
"Obiekt mojej miłości"
24.00 Znajomość SMS

7.00 Kawa czy herbata,
w tym Wiadomości
— skrót o 7.32, 8.02,
8.32
9.00 Wiadomości
9.12 Pogoda
9.15 Cafe Serio
9.25 Kawa czy herbata
10.00 Wiadomości
— skrót
10.05 Bajeczki Jedyneczki
— program
dla dzieci
10.20 Śpiewaj z nami
— program dla dzieci
10.30 S. „W krainie władcy smoków"
11.00 Program hist.
11.25 Jest takie miejsce
— reportaż
11.45 Ojczyzna-polszczyzna
12.00 Spotkania
z prof. W. Zinem:
Książę Bażenów
12.20 Sprawa
dla reportera
12.50 Powstańcy — cykl
o Powstaniu
Warszawskim
13.00 Wiadomości
13.15 S. „Pokój 107”
13.40 Sportowy tydzień
14.10 S. „Marzenia
do spełnienia”
15.10 Na misji
w Dolinie Inków
— reportaż
15.25 Forum
— program publ.
16.10 Madonny polskie:
Matka Boża
Częstochowska
— reportaż
16.40 Laboratorium
— magazyn
17.00 Bajeczki Jedyneczki
— program dla dzieci
17.15 Śpiewaj z nami
— program dla dzieci
17.25 S. „W krainie
władcy smoków"
18.00 Teleexpress
18.15 Sportowy Express
18.35 Bliżej Europy
— reportaż
18.45 30 ton! — lista, lista,
lista przebojów
— magazyn muzyczny
19.15 Kochamy
polskie komedie
19.45 Sprawa
dla reportera
20.15 Powstańcy — cykl
o Powstaniu
Warszawskim
20.20 Dobranocka
20.30 Wiadomości
20.53 Sport
20.59 Pogoda
21.10 S. „Pokój 107”
21.35 Wieści polonijne
— magazyn
21.50 „Klatka” — film dok.
22.45 „Plebani”
— telenowela
23.10 Warto rozmawiać
— talk-show

10.25 Film anim.
10.50, 14.00 Styl
Tangoramy
12.15 Magazyn muz.
13.10 S. "Xena"
15.30 Surf Mag
16.00 Inne życie
17.00 S. "Sidla"
18.00 Program
sportowy
20.00 S. "Xena"
21.00 S. "Czarny anioł"
22.00 Komedie
"Obiekt mojej miłości"
24.00 Znajomość SMS

Festiwal filmów animowanych „Tindirindis”

Filmy dla dzieci, dorosłych i znawców kina

W programie drugiego międzynarodowego festiwalu filmów animowanych „Tindirindis” są nie tylko wesołe filmy dla dzieci, kontrowersyjne filmy dla znawców, ale też zajęcia praktyczne dla studentów oraz wystawa poświęcona litewskiej animacji.

Drugi festiwal filmów animowanych więcej uwagi poświęca młodocianym animatorom — po raz pierwszy dla studentów i młodzieży szkolnej Litwy odbędą się zajęcia praktyczne, prowadzone przez znanych twórców filmów animowanych: Ruth Lingford z Wielkiej Brytanii, Jurija Norsztejna z Rosji, Ullę Carin Grafstrom ze Szwecji, Jerzego Kucia z Polski i in. Retrospektywa filmów tych reżyserów zaprezentowana zostanie również w programie pozakonkursowym festiwalu w dniach 17-19 września w kinie „Lietuva”. Litwscy widzowie będą mogli spotkać się z tymi autorami.

Inną tegoroczną nowością będzie otwarta 14 września w Litewskim Muzeum Teatru Muzyki i Filmu wystawa, poświęcona litewskiej animacji. Zaprezentuje

ona sceny z filmów animowanych, szkice plastyków, wideona-grania litewskich filmów animowanych.

W dniach 17-19 września w kinie „Lietuva” w ramach drugiego międzynarodowego festiwalu filmów animowanych w programie konkursowym w tym roku będzie współzawodniczyło ponad 140 filmów — 75 proc. stanowią produkcje krajów europejskich. Tegoroczny program filmowy zostanie podzielony na kilka grup — filmy dla dzieci, rodziny, dla całego audytorium, dorosłych, oryginalną animację oraz filmy stworzone przez studentów i uczniów.

Większość uczestniczących w festiwalu filmów posiada nagrody różnych światowych festiwali filmów animowanych.

W programie filmów dla dzieci przewidziana jest premiera reżysera Litewskiej Wytwórni Filmowej (LWF) Ilji Bereznickiego — filmu „Arytmetyka Straszdyła”. Ten film jest kontynuacją ulubionego przez wielu litewskich widzów filmu Bereznickiego „Straszdyło”, w którym Straszdyło i zaprzyjaźniony

z nim chłopak zostają przeniesieni do krainy arytmetyki.

W programie filmów dla rodziny przewidziana jest jeszcze jedna premiera litewskiego filmu — „Egle — królowa węzów” reżyserów LWF Auriki i Algirdasa Selenisów z udziałem zespołu folklorystycznego.

W grupie filmów, przeznaczonych dla całego audytorium, są laureaci różnych światowych festiwali — film rosyjskiego reżysera Dmitrija Gellera „Mała nocna symfonia”, który zdobył nagrody na kilku festiwalach na Ukrainie, w Portugalii i Rosji, praca reżysera hiszpańskiego Raula Dieza „Mister Szmaciany”, film reżysera rosyjskiego Walentina Olshwanga „Legenda o powstaniu raka”, opowiadający o dziewczynie zakochanej w smoku.

Komisja jury wybierze najlepsze filmy warte festiwalowych nagród — „najtwardsze orzeszki festiwalu”. Nagrodzeni zostaną: najlepszy film animowany festiwalu, film dla dzieci, najlepszy reżyser, plastyk i in.

BNS

Gwiazdy mówią, że dziś ...

BARAN. Dzisiejszy dzień może przynieść z sobą mnóstwo niepotrzebnych napięć i kłopotów. Główną przyczyną takiej atmosfery są niekorzystne wpływy opozycji Merkurego do Urana. Jeśli jednak idzie o sprawy zawodowo-finansowe, to możesz liczyć na opiekę Gwiazd. Powiodą się wszelkie interesy i przedsięwzięcia.

BYK. Dzień przyniesie z sobą dużo zadowolenia. Wykorzystaj go na zacieśnianie więzi nie tylko rodzinnych, ale i przyjacielskich. Warto też trochę więcej popracować nad sobą. Męczące i jatowe dyskusje nie powinny zabierać Ci zbyt wiele czasu.

BLIŹNIĘTA. To może być dla Ciebie dość trudny dzień. Nadmierna spontaniczność i nieprzemysłane do końca decyzje pokrzyżują Twoje plany. Lepiej więc będzie, jeśli do niektórych spraw nabierzesz większego dystansu. Unikaj wszyskiego, co niesie ze sobą jakiegokolwiek ryzyko, zwłaszcza zawodowe.

RAK. Wszystkie Twoje sprawy i plany są na dobrej drodze do pomyslniej realizacji. Nie musisz się więc niczym przejmować. Niczego nie przyspieszaj i nie chciej więcej niż możesz osiągnąć. Cierpliwość wcześniej czy później zostanie nagrodzona.

LEW. Przed Tobą bardzo pracowity i aktywny tydzień. Czeka Cię wiele zmian tak w życiu osobistym jak i zawodowym. Każda Twoja decyzja będzie trafna i przynosząca korzyści. Należy tylko dbać o dobrą atmosferę i relacje z otoczeniem. Niektóre sytuacje mogą Cię jednak denerwować.

PANNA. Tydzień rozpocznieś w nie najlepszym nastroju. Opozycja Merkurego/Uran nie wróży dobrze ani Twoim sprawom, ani kontaktom z otoczeniem. Wycofaj się więc z aktywnych działań i znajdź czas, aby odpocząć fizycznie.

WAGA. Rozpoczyna się dla Ciebie bardzo dobry okres. Staraj się tylko jak najlepiej go wykorzystać. Ważne, abyś dobrze rozłożyła swoje siły. Nadmierna aktywność może Cię szybko zmęczyć. Sprawy wymagające podróży odtóż na bardziej odległy termin.

SKORPION. Zapowiada się bardzo pracowity tydzień. Dzięki wpływom Merkurego, który przebywa w znaku Panny uda Ci się rozwiązać wszelkie zawodowe problemy. Będziesz aktywny i pomyslny. Niestety jednak możesz mieć nadmierną skłonność do krytykowania innych, co przysporzy Ci wrogów.

STRZELEC. Nie będziesz dziś w najlepszej formie. Pomimo tego wiele ważnych spraw i przedsięwzięć uda Ci się pomyslnie zatawić. Najlepsze rokowania mają sprawy materialno-finansowe. Niemi więc przede wszystkim powinieneś się zająć. Dobry czas na prowadzenie negocjacji o podwyżkę lub awans.

KOZIOROZEC. Nadchodzące dni przyniosą z sobą wiele miłych i pomyslnych zdarzeń. To najlepszy tydzień w tym miesiącu. Powiodą się zarówno sprawy zawodowe jak i osobiste. Uda Ci się wyjaśnić pewne problemy, które koniecznie należy omówić ze swoim życiowym partnerem.

WODNIK. Początek tygodnia będzie obfitował w kłopoty zarówno w sferze osobistej jak i zawodowej. Skreśl więc ze swoich planów wszelkie podróże, zarówno służbowe jak i prywatne. Możesz być bowiem narażony na poważne wypadki i skażenia.

RYBY. Obudzisz się w nie najlepszym humorze. Łatwo się będziesz denerwować i o byle co obrażać. Z tego też powodu kontakty z otoczeniem będą mocno napięte. Jeśli zły nastrój będzie się przedłużał, to zasięgnij porady psychoterapeuty. Czasem wystarczy ja-

Wilno, ul. Pylimo 17
REPERTUAR
NA 14 WRZEŚNIA

Wielka sala
"Harry Potter i więzień Azkabanu" — godz. 12.00.
„Nie za, nie przeciw, lecz całkiem odwrotnie” — 14, 16.09 — godz. 17.30, 19.45, 22.00; 13.09 — godz. 20.00, 22.00.

„Troja” — godz. 14.30.

Sala 88
„Król Artur” — 12-16.09 — godz. 13.30.
„Purpurowe rzeki II: aniołowie Apokalipsy” — 12-16.09 — godz. 11.30.

Festiwal filmów anim. — 15.09 — godz. 21.00.

Program filmów łotewskich — 14.09 — godz. 16.20.

Program filmów estońskich — 14.09 — godz. 18.30.

Program filmów rosyjskich — 15, 16.09 — godz. 17.30.

Program filmów litewskich — 15.09 — godz. 18.50; 16.09 — godz. 16.10.

Program filmów duńskich — 16.09 — godz. 19.20.

„Krótkie „Oscary” — 16.09 — godz. 21.00.

Kawiarnia „Prie tilto” w Trokach zaprasza do skosztowania karaimskich kybynów i tradycyjnych potraw litewskich.
Trakai, Karaimų 41B.
Przyjmujemy zamówienia grupowe.
Tel. 8 682 34821 (Zam. 334)

OGŁOSZENIA

PRACA

Kobieta (44 lata) poszukuje pracy (jęz. polski, litewski, rosyjski, obsługa komputera).
Vilnius, tel. (8-5) 267 09 20

Nauczycielka klas początkowych (wykształcenie wyższe) poszukuje pracy.
Tel. 262 36 61

Proponujemy pracę dla menedżera magazynowego. Wymaganie: wykształcenie techniczne lub inżynierskie, znajomość komputera. CV przysłać na fax: 266 06 61. Vilnius, tel. 8 616 21266

SPRZEDAŻ/KUPNO

Sprzedam dobrą, mleczną krowę. Skojdziszki, tel. 235 00 93, 8 676 62664

Antykwiariat „Maldis” skupuje obrazy Wileńszczyzny, litografie i srebrne wyroby XIX-XX w. Vilnius, J. Basanavičiaus 4a, tel. 212 21 92, 8 685 79052

OCIEPLANIE ŚCIAN

duńską termopianą w przestrzeń powietrzną. EKSPERTYZA JAKOŚCI. 10-letnie doświadczenie. Gwarancja 35 lat. Tel. (8 686) 7 80 80. www.omnitel.net/juodasisgintaras.

Kupię ziemię w Wilnie lub w promieniu 20 km od stolicy.
Tel. 8 698 01527, 8 68743761

Tartak sprzedaje: tarcicę drzew iglastych — obrzynaną i nieobrzynaną, konstrukcyjną, budowlaną, obciową; konstrukcje dachowe, wyroby impregnowane zamoczeniem. Do starczamy.
Vilnius, tel. 245 05 47, 8 656 08634

Sprzedam 6-miesięcznego żrebaka i roczną klacz.
Rej. wileński, tel. 260 56 68

Sprzedam suknię ślubną z dodatkami, rozmiar 38-40, wzrost 170 cm. Cena 1000 Lt.
Tel. 8 675 00445

USŁUGI

Pomagamy w załatwianiu wiz do Rosji oraz na Białoruś. Bardzo niskie ceny.
Tel. 275 38 59

W Starostwie Niemenczyńskim przy ul. Švenčionių 11 — nieodpłatne usługi prawnicze

Piece, kominki. Tulejowanie rur. Porady. Prace budowlane.
Vilnius, tel. 241 62 21, 8 673 87014

RÓŻNE

Podaruję małe kocięta (czarno-białe).
Tel. 238 57 79 (godz. 20.00-21.00)

Zaproszenie do udziału w Drodze Krzyżowej

14 września (wtorek) w święto Podwyższenia Krzyża Świętego zapraszamy czcicieli Męki Pańskiej do udziału w Drodze Krzyżowej śladami naszego Zbawiciela Jezusa Chrystusa i Jego Matki Frasobliwej w Kalwarii Wileńskiej.

Początek o godz. 12.00 przy Wieczerniku.

Drodze Krzyżowej będzie przewodniczył ks. J. Aszkiełowicz

(Zam. 422)

Rudesta

UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ

Wszyscy chcemy mieć kocioł o długim i oszczędnym spalaniu, toteż prezentujemy kocioł na paliwo stałe „Rudesta”. Zasada spalania w tym kotle przypomina świecę.

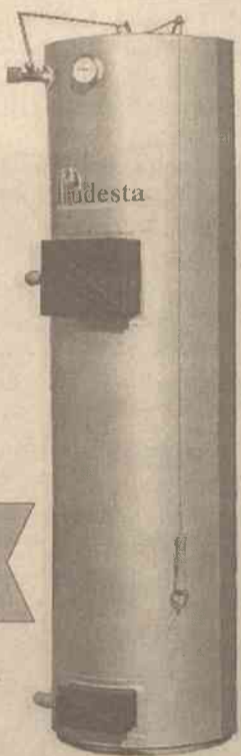
Biuro patentowe uznało ten wyrób za wynalazek, nie posiadający analogów w świecie. Palenisko kotła mieści do 40 kg drewna.

Ponieważ paliwo spala się od góry w dół, płonie nie całe naraz, tylko w ciągu godziny spala się warstwa 10-20 cm. Dzięki temu ładunek pali się oszczędnie i długo, od 8 do 23 godzin.

Nawet przy niskiej temperaturze wody nie tworzy się kondensat, nie przypalają się wewnętrzne ścianki kotła.

Dzisiaj nasze przedsiębiorstwo produkuje kotły dwóch typów — 20 i 40 kW.

Dla osób, które zawarły umowę o budowie domu, kocioł grzejny podarujemy

(Zam. 422)

UAB „Rudesta”, Melioratorių 1, Mažeikiai, tel. 8 443 50048, tel. kom. 8 682 59232, 8 686 00417, FAX 8 443 20387. E-mail: rnt@mazeikiai.omnitel.net

OGŁOSZENIA DO „KURIERA WILEŃSKIEGO” - TELEFONICZNIE !

OGŁOSZENIA DROBNE DO „KURIERA WILEŃSKIEGO” PRZYJMUJEMY TEŻ TELEFONICZNIE PRZEZ CAŁĄ DOBĘ !

Swoje uwagi prosimy zgłaszać pod nieodpłatnym nr telefonu: 8-800 22900 (w języku litewskim).

Usługę oferuje:

UAB „Dešimt balų”, Demokratų 53, Kaunas, tel. 8-37 36 11 87

Jedynie trzeba zatelefonować pod nr telefonu

8 900 40017

Cena za 1 minutę **5 Lt**

Po odezwaniu się sekretarki automatycznej nastąpi sygnał, po którym prosimy podać swoje imię, nazwisko i numer telefonu z kodem miasta. Po usłyszeniu drugiego sygnału — od którego następuje odliczanie czasu w cenie 5,00 Lt za 1 minutę — trzeba podać treść ogłoszenia i dzień jego ukazania się. Następnie prosimy odłożyć słuchawkę.

KUPON BEZPŁATNEGO OGŁOSZENIA

Osobiste ogłoszenia (do 10 słów) wydrukujemy nieodpłatnie (oprócz pozdrowień i kondolencji)

Wypełniony kupon prosimy przesłać na adres redakcji z dopiskiem „Dział reklamy”: Birbynių 4 a, 02121 Vilnius-30

Tekst ogłoszenia _____

telefon, (kod miasta) _____

KURIER WILEŃSKI Birbynių 4 a, 02121 Vilnius-30 KURIER WILEŃSKI Birbynių 4 a, 02121 Vilnius-30 KURIER WILEŃSKI

DOBRY WĘGIEL – TANIE CIEPŁO !

Już od dzisiaj kupujcie najwyższej jakości

WĘGIEL KUZBASKI SSOM

ORAZ

WĘGIEL CHAKASKI DKO

Dostarczamy własnym transportem.

Stosują się zniżki!

Vilnius, Panerių 54 A, tel./faks. 232 60 49 (Zam. 233)

PRENUMERATA na październik trwa tylko do 20 września !

Wydanie codzienne indeks 0044
20 Lt (1 mies.); 60 Lt (3 mies.)

Dla inwalidów I i II grupy, emerytów indeks 0227
17 Lt (1 mies.); 51 Lt (3 mies.)

Wydanie magazynowe indeks 0172
5 Lt (1 mies.); 15 Lt (3 mies.)

„KURIER WILEŃSKI” można zaprenumerować w każdym urzędzie pocztowym. Przelewu można dokonać na konto: VŠĮ „Vilnijos žodis”, bankas „NORD/LB Lietuva”, b.k. 40100, a.s. LT224010044100060879

Wydanie codzienne w księgarniach

„Księgarnia na Rudnickiej” (Rudnikų 20), „Elephas” (Olandų 11)

W Domu Kultury Polskiej (Naugarduko 76)

W szkołach - 14 Lt (1 mies.)

Wydanie codzienne w redakcji - 13 Lt (1 mies.)

Dla czytelników w Polsce

Wydanie codzienne 70 PLN (1 mies.)

Wydanie magazynowe 30 PLN (1 mies.)

Przelewu można dokonać w Polsce w złotówkach na konto:

VŠĮ „Vilnijos žodis”, nr 51124018481111000020760445 Bank Polska Kasa Opieki S A I Oddział w Suwałkach, z dopiskiem „prenumerata”.

Dla czytelników za granicą

Wydanie codzienne 15 EUR (1 mies.)

Wydanie magazynowe 5 EUR (1 mies.)

Przelewu można dokonać w euro na konto:

Beneficiary's account number: LT224010044100060879
Beneficiary's bank's name: AB bankas „NORD/LB Lietuva”
S.W.I.F.T. AGBLLT2X
Beneficiary's name: VŠĮ „Vilnijos Žodis”
Beneficiary's address: Birbynių g. 4A,
02121 Vilnius -30, Lithuania

O prenumeracie zagranicznej prosimy poinformować redakcję pod nr. faksu 370 5 260 84 44 lub pocztą el. kolport@kurierwileński.lt

Dworzec kolejowy A-12, 16, 19

KURIER WILEŃSKI

DZIAŁ REKLAMY I OGŁOSZEŃ

Vilnius, Birbynių 4A, II piętro,
tel./faks. 5 260 84 44,
e-mail: reklama@kurierwileński.lt

Zapraszamy w godz. 8.00 - 16.30 (w dniach pracy)

A PROPOS...

21-letnia Anastasiya Powolckaja z Syberii zdobyła w minioną niedzielę w Wilnie diadem Miss Tourism Europe. Pierwszą wicemiss została reprezentująca Litwę Olga Jankowskaja. W konkursie wystartowało 35 ślicznych jak marzenie Europejki.
Fot. ELTA

Uśmiechnij się

Żona strofuje męża:

- Czy naprawdę musiałeś znowu wypić całą butelkę wódki?
- Kochanie, tym razem zostałem zmuszony...
- Przez kogo?
- Przez przypadek. Zgubiłem nakrętkę od butelki.

***

Franek pije któryś dzień z rzędu. Wraca nocą do domu, tymczasem żona, która przebrała się za śmierć, wychodzi nagle zza rogu:

- Uuu! Za twoje pijaństwo pójdziesz do piekła!
- O cholera! - dębieje Franek. - Ale się wystraszyłem. Myślałem, że to moja baba...

Była to kobieta, która istniała naprawdę

Tajemnica Mona Lisy rozwiązana?

Gioconda ze słynnego obrazu Leonarda da Vinci istniała naprawdę i była młodą szlachcianką, pochodzącą z Florencji, która mieszkała w Dolinie Chianti w Toskanii — utrzymuje Giuseppe Pallanti, historyk sztuki.

Pallanti zapewnia w wydanym studium, że zagadkowa kobieta o tajemniczym uśmiechu, której tożsamość była już przedmiotem wielu hipotez, to Lisa Gherardini, druga żona bogatego kupca florencyjskiego. On sam nazywał się Francesco del Giocondo. Bogate zbiory dokumentów z epoki, zachowane w Archiwum Państwowym we Florencji, pozwoliły stwierdzić, że piękna Mona Lisa urodziła się i żyła w Toskanii — pisze Pallanti.

W toku badań, które prowadził, dotarł do świadectw katastralnych rodziny Del Giocondo, tytułów własności ziemi, a nawet spisu dóbr i przedmiotów stanowiących posag panny młodej z datą 5 marca 1495 r. W ten sposób udało się ustalić nawet nazwę ulicy, przy której mieszkała we Florencji najsłynniejsza modelka Leonarda.

W swej książce, zatytułowanej „Mona Lisa, kobieta naiwna”, Pallanti potwierdza tezę autora pierwszej historii krytycznej sztuki włoskiej z 1550 r., Giorgio Vasariego, który napisał: „Leonardo namalował dla Francesco del Giocondo portret jego żony Mony Lisy”.

Już wówczas Vasari podkreślał wielką naturalność postaci kobiety z tego obrazu, „namalowanej zaiste w sposób, który porusza, wykluczając wszelką sztuczność”. Ale na początku XX wieku, po kradzieży obrazu z Luwru w sierpniu 1911, zaczęto podawać w wątpliwość twierdzenia Vasariego. Od tego czasu pojawiły się niezliczone hipotezy co

Gioconda ze słynnego obrazu Leonarda da Vinci istniała naprawdę
Fot. archiwum

do tożsamości młodej kobiety na portrecie.

Wysuwano nawet przypuszczenie, że tajemnicza dama była jedynie tworem wyobraźni artysty, że była nieznaną kobietą, i że nawet mogłyby to być enigmatyczny autoportret samego Leonarda da Vinci.

Ostatnie badania wykazały jednak, że istnieją wystarczające podstawy, aby stwierdzić, że Vasari się nie pomylił. Pallanti ustalił, że Gioconda mieszkała nie tylko we Florencji i w Chianti, lecz także w takich miejscowościach w Toskanii jak Panzano, San Donato in Poggio i Castellina.

Potwierdził również wnioski, do jakich przed dziesięcioma laty doszedł zespół badaczy pod kierownictwem włoskiego paleontologa Carlo Stanazziego, który odkrył, że tłem, na którym artysta namalował twarz Giocondy, był krajobraz okolic miasta Arezzo w Dolnej Toskanii.

onet.pl
Opr. W. D.

BALTJOS CIRKAS W WILNIE obok centrum handlowego „Akropolis” od 26 sierpnia
BALTJOS CIRKAS ZAPREZENTUJE JUBILEUSZOWY PROGRAM
MISTRZOWIE MOSKIEWSKIEGO CYRKU

CYRK

W dwuczęściowym nastrojowym programie — wszystkie rodzaje sztuki cyrkowej.
UNIKALNE TRESOWANE HIMALAJSKIE NIEDŹWIEDZIE, MAŁPY KASKADERKI, SHOW PIESKÓW, PTAKI POKOJU.
Początek przedstawień: wtorki, środy, czwartki, piątki — godz. 18.30, sobota, niedziela — godz. 15.00 i 18.30.
Kasa cyrku czynna będzie od 24 sierpnia (godz. 10.00 — 20.00).
Bilety do nabycia również w Centrum Handlowym „Akropolis”. Cena — 10, 12 i 15 Lt.

Pogoda

Powracają deszcze

Na początku tygodnia dominiować będzie pogoda deszczowa, ale ciepła.

Dziś w zachodniej części kraju przelotne deszcze z możliwością burz, temperatura 18-23 stopnie.

W środę w nocy miejscami, a w dzień na większej części terytorium przelotne deszcze, burze. W nocy lokalne zamglenia, temperatura 10-15 stopni, w dzień 17-22 stopnie.

Kalendarium

* Wtorek (14. IX) jest 258 dniem 2004 roku. Do końca roku pozostało 108 dni.

* Znak Zodiaku — Panna.

* Imieniny: Rokszany, Bernarda, Cypriana.

* Wschód Słońca — 6.50, zachód — 19.37.

Długość dnia 12 godz. 47 min.

* Księżyc. Nów — od 14 września.

Kurs walut

Bank Litewski

Oficjalny kurs
na 14 września 2004 r.

Relacja lita do walut obcych

Nazwa waluty Lt/za jedn.walut.

UE euro	3,4528
Dolar USD	2,8165
Dolar australijski	1,9596
1000 rubli białoruskich	1,2985
Dolar kanadyjski	2,1809
Frank szwajcarski	2,2392
Korona czeska	0,1090
Korona duńska	0,4643
Korona estońska	0,2206
Funt brytyjski	5,0557
100 forintów węgierskich	1,3836
Juanie chińskie	0,3403
Łat łotewski	5,2197
Korona norweska	0,4133
Złoty polski	0,7855
Rubel rosyjski	0,0964
Korona szwedzka	0,3795
1 mln lir tureckich	1,8796
Griwna ukraińska	0,5298
Korona słowacka	0,0860

Nowe opony "MICHELIN"

do samochodów ciężarowych i autokarów.

Remont autokarów.

Tel. 8 685 04083.

(Zam. 382)

UAB "VITJUMA" oferuje:

watę kamienną, szklaną, piankę poliuretanową, błonę budowlaną, klej, szalówkę PVC, gipsokarton, tynk, szpachlówkę (KNAUF). Wszystkie materiały fasadowe.

Przywozimy. Vilnius, Linkmenų 13, tel./faks. 275 09 34

(Zam. 096)

RŪKALŲ NEPILNAMEČIAMS NETURIME

Tabako gaminitai asmenims iki 18 m. neparduodami

Dziennik „Kurier Wileński” i UAB „Philip Morris Lietuva”

zapraszają wszystkich Czytelników dziennika,

w szczególności młodzież do nowego konkursu

„Wyrobow tytoniowych dla nieletnich nie posiadamy”.

Kupon konkursowy z odpowiedziami prosimy przysyłać

do 15 września br. włącznie na adres redakcji

„Kuriera Wileńskiego”: Birbynių g. 4A, LT-02121 Vilnius.

1. Od jakiego wieku na Litwie można legalnie nabywać wyroby tytoniowe ?

2. Od ilu lat propaguje się program „Wyrobow tytoniowych dla nieletnich nie posiadamy”?

3. Jakie podstawowe kolory ma logo „Wyrobow tytoniowych dla nieletnich nie posiadamy”?

Wśród nadesłanych prawidłowych odpowiedzi rozlosujemy 5 plecaków ufundowanych przez UAB „Philip Morris Lietuva”. Nazwiska zwycięzców zamieścimy w „Kurierze Wileńskim” 18 września br.

Zapraszamy wszystkich do aktywnego udziału w konkursie !